

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2009/10:13

Stenografiska
uppteckningar
2009/10:13

Torsdagen den 26 november

1 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (Hälso- och sjukvård)

Socialminister Göran Hägglund

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 1 december 2009

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar socialministern och hans medarbetare välkomna. Vi ska börja dagens övning med honom och fortsätta med arbetsmarknadsministern, dock inte med integrations- och jämställdhetsministern som lär ha fått influensan och inte får komma hit. Hon kommer att ersättas av statssekreterare Christer Hallerby. Statsrådet Maria Larsson kommer också. Kl. 16.00 vankas det votering, och det är presidiets ambition att vi ska vara klara till dess och slippa återkomma efter voteringen. Då vet ni schemat på ett ungefär.

Jag hälsar praoeleverna Emma Book och Anna Rudberg från Värmdö gymnasium välkomna.

Jag ska anmäla skriftliga samråd som vi har haft sedan sist. Eftersom det är så många olika råd nu och även ikraftträdandet av Lissabonfördraget på tisdag kommer det att vara olika hantering av A-punktslistorna. Vi har till och med styckat upp dem för att ha riktigt skojigt. Vi har behandlat förra veckans A-punktslista, alltså vecka 47. Det gjorde vi i fredags med slut kl. 09.00. Sedan tillkom en punkt om budgeten som vi redan behandlat men som också kom som A-punkt. Det skriftliga samrådet om den avslutades i måndags kl. 09.30. I går, onsdag, kl. 16.00 avslutade vi samråd inför regeringsbeslut om polisinsats i Bosnien med stöd för regeringens ståndpunkt. Det var det även i det förra.

A-punktslistan för veckan, alltså 48, avslutade vi skriftligt samråd om i morse kl. 09.00 vad gäller punkterna 16 och 25–29. För övriga punkter har vi till i morgon kl. 16.00 på oss, utom 31–33 som rör Lissabonfördraget. Vi talade om det mer strukturerat i morse då vi hade beredningsgrupp med gruppledarna i nämnden. Det är en lång rad beslut som ska fattas, det mesta av teknisk art. För att det ska vara så begripligt som möjligt politiskt gör vi så att vi behandlar hela listan om Lissabonfördraget i särskild ordning på en egen lista som i princip kommer på fredag kväll eller lördag och avslutas måndag eftermiddag. Då kan man planera sitt arbete efter det och vet ungefär var man ska leta. Det är rent tekniskt A-punkter, men nu får ni alla dem i samma bunt. Nu är det anmält.

Då går vi in på samråd om hälso- och sjukvårdsfrågorna. Här har vi ingen återrapport; det var ganska länge sedan sist – Jönköping, närmare bestämt. Under tiden har det pågått förhandlingar med mera som socialministern strax ska berätta mer om. Vi tar fram den blå agendan med sysselsättning med mera på. Jag ska säga att socialutskottet informerades i tisdags i de för utskottet relevanta frågorna, rimligen dessa.

Vi går först till punkt 11, nämligen frågan om patienträttigheter. I denna fråga var det överläggningar när socialutskottet senast behandlade frågan, nämligen i tisdags. Då fanns det stöd för regeringens avgivna ståndpunkt med avvikande mening från Vänsterpartiet. Frågan har varit i nämnden flera gånger förut. Senast vi tog skarpt i den var i juni inför det stora Epscomötet i slutet på förra ordförandeskapet. Den 5 juni hade vi den i nämnden. Då fanns det stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar, men det anmälades avvikande meningar från s, v och mp.

Det är vår historia i frågan. Nu går vi över till dagsläget och den närmaste veckan.

Anf. 2 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Fru ordförande! Förra gången vi diskuterade detta var, precis som fru ordförande sade, i juni. Det var innan ordförandeskapet inleddes, och nu är det nästan över innan vi träffas igen. Det innebär dock inte att vi har legat på latsidan mellan dessa två tillfällen, tvärtom. Det har arbetats på hårt, framför allt av medarbetare men också från vår sida i departementsledningen. Det har varit en intensiv och arbetsam men också stimulerande höst.

Jämför vi lite med tjeckerna som hade ordförandeskapet under våren antogs under deras tid två rådsrekommendationer och en rådsslutsats. Man hade två ministerrådsmöten, ett ordinarie och ett extraordinärt. Vi förväntar oss att klara av två rådsrekommendationer, fem rådsslutsatser och förhoppningsvis en politisk överenskommelse i den fråga som jag strax kommer in på. Utöver det har vi haft ett informellt ministerråd och ett extra ministerråd om influensan. Dessutom väntar det reguljära ministerrådet nästa vecka.

Jag vill tacka för allt stöd som alla har gett under processen. Många har bidragit till att vi har kommit dit vi kommit. Jag vet att många i EU-nämnden oavsett partifärg har gjort insatser i detta sammanhang.

Så till frågan om patientrörlighet. Det är den fråga som vi från början såg skulle vara den stora utmaningen. Det är något som har varit på gång ganska länge. Många har kämpat med den, och det finns starka och väl kända positioner. När vi tog över förhandlingsarbetet den 1 juli hade vi ett tydligt mandat, nämligen att försöka lösa de utestående frågorna som identifieras i framstegsrapporten som tjeckerna levererade som slutpunkt för sitt ordförandeskap. Vi har arbetat hårt, och vi vet att det finns stora förväntningar på att vi ska kunna nå ett lyckat resultat.

Vi har i känd småländsk anda gnetat på här hemma, i Bryssel och i mängder av kontakter med andra medlemsstater för att identifiera vad det är som är deras bekymmer och hur vi ska kunna tillmötesgå det som går att tillmötesgå. Vi har också argumenterat i det som inte är riktigt möjligt men som man inte alltid har haft riktigt klart för sig.

Min statssekreterare Karin Johansson och flera av ministerkollegerna, inte minst Ewa Björling och Cecilia Malmström, har gjort ett storartat arbete i kontakter med kolleger på detta område.

Framsteg har gjorts under hösten, framför allt vad gäller formerna för samarbetet inom hälso- och sjukvårdsområdet som återfinns i direktivets kapitel IV men även när det gäller sådant som direktivets räckvidd och tillämpningsområde i förhållande till förordning 883 och när det gäller kriterier för att avslå förhandstillstånd och mycket annat.

I alla dessa frågor har vi i dag, efter stundtals mycket hårda och komplicerade förhandlingar, hittat lösningar som tillfredsställer om inte alla så åtminstone en kvalificerad majoritet, såvitt vi kan se. Det finns ett undantag där vi ännu inte är i mål. Det är frågan om de så kallade privat-privata vårdgivarna, det vill säga de vårdgivare som inte har kontakt med socialförsäkringssystemet i vårdlandet. Det är en knäckfråga som är knepig för flera av medlemsstaterna. En blockerande minoritet av medlemsstater vill nämligen inte behöva ersätta vård som ges av sådana vårdgivare i andra EU-länder. Det är en fråga som för dessa EU-länder har en stor principiell betydelse men också en stor politisk betydelse. Det måste vi naturligtvis ha förståelse för och se om vi kan tillmötesgå.

Vi har självklart juridiska komplikationer. Både kommissionen och rådets rättstjänst säger att det inte är möjligt att utesluta vissa grupper av tjänsteutövare ur direktivet om det inte kan kopplas till sådana synnerliga skäl som relateras till folkhälsa och därmed kan utgöra grund för att begränsa den fria rörligheten för tjänster. Det säger också våra egna EG-rättsexperten.

Vi har försökt lirka och föreslagit en särskild paragraf som gör det möjligt för patientens hemland att inte ersätta vård som ges av vårdgivare som inte lever upp till de kvalitets- och säkerhetskrav som gäller inom det offentliga systemet för vårdlandet. Det räcker dock inte för minoriteten, utan man vill ha mer långtgående möjligheter att utesluta privat-privat vård från ersättning. På denna punkt fortsätter vi att stängas och förhandla för att se om vi kan hitta en formulering som kan godtas av alla.

För oss är det en självklarhet och en förutsättning för att vi ska kunna nå en överenskommelse att EG-fördraget och domstolens rättspraxis utgör en linje över vilken vi inte kan gå. Vi skulle möjligen kunna nå en kompromiss om vi går över den gränsen, men det blir helt meningslöst. Vi måste hålla oss på rätt sida om strecket och ändå försöka hitta en lösning som gör att tillräckligt många kan vara med. Annars får vi inte med oss kommissionen, annars får vi inte med oss parlamentet och annars kommer en uppgörelse att vara tämligen meningslös eftersom den kommer att dementeras av domstolen vid varje ärende som den kommer att få att hantera.

I nuläget är det fortfarande oklart om vi kommer att kunna nå en överenskommelse eller inte. Vi har dock kommit dithän att det bara är den här enda frågan som är oklar.

Vi har bedrivit mycket underhandsverksamhet med enskilda länder. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Vi har själva eller med andra länder som är välvilligt inställda lagt ned ganska mycket extraarbete på slutet för att se om vi kan nå en överenskommelse.

Alla vet att efter det svenska ordförandeskapet kommer ett par länder som har lite lättare att hålla tillbaka sin entusiasm för dessa förslag. Efter oss kommer Spanien och Belgien, och de kommer inte att kämpa hårt för att detta ska bli verklighet. Alla ser detta, även kommissionen. Många medlemsstater som vill att detta ska komma på plats är tillskyndare av vår sak och gör vad de kan, men det är inte säkert att det räcker.

Det finns inte så mycket mer att säga om detta i nuläget. Jag kan dock lägga till att när vi har arbetat med kompromisser har vi försökt slå fast att som grund gäller EG-fördraget och de utslag som kommit i domstolen. Utöver detta är vi villiga att skriva på ett sådant sätt att det blir möjligt för medlemsländerna att göra sina egna tolkningar så långt det är önskvärt och möjligt för deras del. Sedan får det bli en sak för domstolen att pröva allteftersom. Det här har varit ett sätt som vi har arbetat på nu på sistone. Det är naturligtvis inte hundra procentigt tillfredsställande eftersom det man vill ha är något så heltäckande som möjligt som skapar så stor trygghet som möjligt för enskilda patienter, för dem som vårdar och sjukvårdssystemen. Man vill naturligtvis också begränsa användandet av rättsliga prövningar av detta i efterhand. Ju större klarhet vi kan skapa, desto bättre. Vi är dock beredda att sträcka oss en bit utöver detta för att om möjligt nå en överenskommelse, för det finns knappast något som är ett sämre utfall än att vi inte når en överenskommelse. Vi är därför rätt flexibla, men det finns som sagt en gräns över vilken vi aldrig kommer att kunna gå.

Anf. 3 EVA OLOFSSON (v):

Jag behöver inte ställa den fråga jag hade tänkt, det vill säga om ministern tror att det går att komma överens. Jag förstår att det finns en osäkerhet. Vi har haft frågan uppe i socialutskottet.

Vi vidhåller vår avvikande mening från socialutskottet. För oss är det självklart att folkhälsan ska vara utgångspunkten för hälso- och sjukvården, inte tjänsters fria rörlighet.

Vi är oroliga för sjukvårdens prioriteringsordning och frågan om god hälsa och vård på lika villkor för befolkningen. Även om man får vården betald kommer det att vara olika vilka patientgrupper som kan söka vård hos vårdgivare i andra länder.

Vi tycker att det är bra att förhandstillståndet har blivit tydligare. Vi vet att det tyvärr inte är vår regering som har drivit fram detta utan andra medlemsstater. Vi tycker att det är viktigt att det är nationell beslutskompetens på hälso- och sjukvården.

Anf. 4 MARINA PETTERSSON (s):

Fru ordförande! Vi socialdemokrater anser att vi, med det arbete som har lagts ned under den här tiden, kan acceptera det kompromissförslag som föreligger. Därför har vi ingen avvikande mening.

Anf. 5 STAFFAN DANIELSSON (c):

Jag har en fråga av nyfikenhet.

Vilka länder är det som det är viktigt att få med sig? Uppfattade jag socialministern rätt att man ändå har en viss förhoppning om resultat?

Anf. 6 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Jag börjar med att kommentera det som Eva Olofsson framför.

Den första frågan gällde om vi kommer att komma överens. Det har vi ingen aning om, precis som Eva Olofsson också antyder. Vi kommer att göra vårt yttersta.

Vänsterpartiet kvarstår förstås vid sin hedervärda ståndpunkt.

Jag tycker att det är viktigt att framhålla att det finns två alternativ. Det ena är att vi fortsätter som hittills. Då kommer domstolen på något sätt, relativt slumpmässigt utifrån de ärenden som man får att pröva, att lägga fast vad som är gällande rätt på det här området.

Alternativet är att det politiska systemet tar kommandot och skapar en tydlig grund för vad som ska gälla så att medborgarna vet och systemen kan anpassa sig till det som man har kommit överens om.

Ska det vara domare som prövar utifrån slumpmässiga ärenden? Det blir rätt asymmetriskt. Eller ska vi ta det samlat som förtroendevalda?

Jag tycker naturligtvis att det är att föredra att det politiska systemet levererar resultat.

Staffan Danielsson frågar om länder.

Två har varit kritiker redan från början, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Dem kommer vi knappast under några förhållanden att kunna få med oss.

Det finns flera länder, till exempel >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<, där vi har bearbetat några som vi tror att det finns förutsättningar att få med. Ungern har gått in i ett skede där de aktivt har bidragit med inspel, vilket tyder på att de är rätt angelägna att komma överens.

Listan har varit mycket längre tidigare, men flera länder har anslutit sig allteftersom för att man vill ha en överenskommelse.

Vår förhoppning är att den där listan med ganska många länder ska kortas rejält under nästa vecka så att vi kan få den kvalificerade majoritet som vi behöver.

Anf. 7 JAN R ANDERSSON (m):

Tack för föredragningen! Detta är en av de större frågor som regeringen har haft att avgöra under ordförandeskapet. Det kanske är en av de absolut svåraste eftersom det har funnits väldigt motsträviga viljor samtidigt som det har funnits en digitalisering, en linje som du beskrev att man inte kan korsa.

Jag vill givetvis ge mitt stöd för regeringens uppfattning i frågan.

När man läser handlingarna ser man inte att det finns så mycket kvar att kompromissa om. Kan du utveckla vad ytterligare man kan göra för att hitta en kompromiss i frågan?

Anf. 8 KARIN PILSÄTER (fp):

Fru ordförande! Vi har fått svar på de frågor vi hade. Jag vill bara önska ministern lycka till i arbetet med att försöka ro det här i land.

Anf. 9 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Som i många förhandlingssammanhang är det svårt att fullt ut genomskåda vad som är de verkliga motiven. Ibland framhålls vissa motiv, men andra motiv kan ligga bakom.

Man måste komma åt de verkliga motiven för att få med sig dem som ännu tvekar. Det kan vara så att man har en sådan politisk situation i ett visst land att den politiska ledningen under vissa omständigheter säger: Det är bättre att vi blir överkörda än att vi är delaktiga i något som vi får svårt att opinionsmässigt klara av på hemmaplan – på grund av opinionsläget, alltså.

Det kan också vara seriöst grundat. Det ska man naturligtvis utgå ifrån att det är i de här fallen.

Vi kan aldrig frånga det som är grunden för samarbetet – domstolens utslag och EG-fördraget. Det är vad vi har att hålla oss till. Det kan vi aldrig kompromissa med.

Vi är beredda att gå ganska långt när det gäller formuleringar som gör att medlemsländer kan säga: Titta vi har fått igenom det här. Eller: Det här får bli föremål för domstolens utslag senare.

Vi kommer i så fall inte att nå ända fram när det gäller transparensen, förutsägbarheten och tryggheten, men vi har ändå fått en överenskommelse som reglerar mycket. En del får bli föremål för rättsliga prövningar allteftersom. Vi har ett visst mått av flexibilitet.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Rent tekniskt ska vi fatta beslut om en ståndpunkt.

Jag har också en fråga. Jag är inte specialist på frågan, men som jag förstår det är det en möjlig linje att lägga de så kallade privat-privata utanför direktivets tillämpningsområde. Om man gör det gäller EG-rätten. Det är inte en politisk åsikt, utan ett faktum. Hur kan man vara emot det? Vad händer om man är emot det?

Man kan ju inte vara emot att jorden är rund eller att EG-domstolen finns.

Anf. 11 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Jag ska inte recensera mina kolleger.

Det finns ingen som hävdar att jorden är annat än rund, men det finns en del som säger: Vi kommer inte att kunna vara med på en överenskommelse som innebär att vi på ett eller annat sätt godkänner en ordning som vi tror skulle leda till betydande problem i vårt eget system.

Vi säger, precis som ordföranden: Det här är faktiskt inte kompromissbart. Vi har en tydlig reglering som vi inte kan sätta oss över. Då säger man att domstolen får pröva det.

Jag tror att det handlar om att man, även om man inser att det måste vara på ett sätt, hellre blir överkörd än frivilligt går med på en överenskommelse som man får äta upp i något sammanhang där man politiskt inte har råd med det.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt med avvikande mening från v.

Vi går vidare till punkt 12 innovativa incitament till effektiva antibiotika.

Frågan är tekniskt ny eftersom slutsatserna inte har behandlats förut, men innehållet är väl bekant.

Som ni vet har det arbetats med den här frågan under ganska lång tid. Under en serie av ordförandeskap har vi behandlat olika delar av den här oerhört betydelsefulla frågan. Det är verkligen en fråga där man kan dra paralleller till andra hot mot mänskligheten.

Ett av läkarvetenskapens viktigaste instrument tenderar att bli obrukbart om vi inte kan komma på något riktigt slutt.

Vi har jobbat med att få läkare att begränsa användningen av antibiotika och att öka medvetenheten hos allmänheten om att man kanske inte ska använda antibiotika vid varje tillfälle. Det handlar om sjukhusens hygien. Det som vi har haft ett särskilt ansvar för under vår ordförandeperiod och som vi har annonserat tidigt är att hitta nya vägar för att få fram nya generationer antibiotika.

Vi hade en expertkonferens i Stockholm den 17 september som var mycket lyckad. Som grund för den lät vi ta fram två bra rapporter. Den ena handlade om att göra en ordentlig genomlysning av vilka nya antibiotika som kunde tänkas finnas i pipeline. Man har tittat riktigt grundligt och noggrant världen över och då funnit att nästan ingenting över huvud taget är på väg.

Den andra var ett uppdrag som vi lade ut på en professor på London School of Economics som tog fram ett underlag för hur man skulle kunna rigga ett system där man skapar incitament för läkemedelsindustrin att ägna sig åt den här frågan.

Situationen är och har varit sådan att det inte har funnits pengar att tjäna. Man har i stället lagt ned forskningsresurser på sådant där man kan få igen pengarna och tjäna pengar mycket snabbare och med större säkerhet. Det kan handla om kroniska sjukdomar i den mer välmående delen av världen. Det är där man har tjänat de grova pengarna.

Incitamenten för att forska på det här området har varit relativt svaga.

Nu förutser vi att rådet ska anta slutsatser som fokuserar på behovet av att stimulera utvecklingen av nya verksamma antibiotika. Medlemsländerna uppmanas att utvidga informationsinsatser om antibiotikaresistens till hälsoprofessionen och allmänheten, att utveckla nationella strategier för att bekämpa resistensutveckling och att främja forskning om och utveckling av nya effektiva antibiotika.

Kommissionen får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för utvecklingen av nya effektiva antibiotika och återkomma inom 24 månader.

Jag kan tillägga att vi under det svenska ordförandeskapet har aktualiserat frågan i toppmötet med USA. Vi har tillsammans med amerikanerna kommit överens om en arbetsgrupp som ska ägna sig åt dessa frågor.

Om det kommer nya antibiotika kommer de antingen från Europa eller från USA. Det är där den stora kapaciteten finns när det gäller forskning på det här området.

Om vi kan åstadkomma ett samarbete kanske vi kan korta sträckan fram till att vi ser ett resultat av ansträngningarna.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Jag noterar att det väl inte är särskilt vanligt att man lägger ut vetenskapliga uppdrag. Det är intressant.

Anf. 15 MARINA PETTERSSON (s):

Fru ordförande! Det är oerhört viktigt att handlingsplanen kommer så snabbt som möjligt och att vi från Sverige trycker på och hittar samarbetsvägar och stimulans för ny forskning.

Anf. 16 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Detta är en ödesfråga av gigantiska mått. Det är alldeles självklart att läkemedelsbolagen inte forskar om detta. Det är ju medicin som egentligen inte ska användas. Det finns inga pengar att tjäna på det.

Jag hoppas verkligen att man inser hur mycket pengar som måste avsättas till den här forskningen och som måste komma från USA eller/och EU.

Anf. 17 CARINA OHLSSON (s):

Jag kanske har läst handlingarna dåligt och svaret på min fråga finns i handlingarna.

Jag funderar på kopplingen till antibiotika som vi kan få i oss genom livsmedel. Det är viktigt att man har den frågan med i sammanhanget särskilt om man ska samarbeta med USA och andra länder. Ibland tappar man bort att vi kan få i oss läkemedel på annat sätt än när vi är helt medvetna om det.

Det handlar också om ursprungsmärkning. Vi skulle vilja ha en obligatorisk ursprungsmärkning. Då skulle man kanske veta mer om att svenska livsmedel inte innehåller restprodukter från antibiotika på samma sätt.

Anf. 18 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Man kan stryka under, som flera har gjort, betydelsen av det här. Det är något som smyger sig på oss. Det har funnits forskare som har varit väl medvetna om situationen under en lång tid, och de har säkert försökt att larma så gott de har kunnat. Men ännu finns det inte en riktigt stor medvetenhet om det här.

Vi har försökt att bidra på vårt sätt. I kretsen av ministrar är medvetenheten hög. Men det finns mycket kvar att göra. I vissa länder, också inom EU, kan vem som helst när som helst gå in nästan var som helst och köpa antibiotika utan att någon läkare behöver vara inblandad över huvud taget. Den flitiga användningen gör att antibiotikan tappar förmåga när bakterierna muterar.

Detta är en fråga där det knappast finns något motstånd. Det är ingen som säger emot, och det gör att uppmärksamheten inte blir så stor. Det finns ingen konflikt som gör att det uppmärksammas.

Det kommer att behövas resurser, absolut. Det finns spännande tankar, som jag berättade. London School of Economics tog fram en rad goda idéer om hur man skulle kunna göra det här. En del handlar om att man satsar pengar på forskning, en del om att man utfärdar någon typ av belöning för dem som upptäcker eller kommer med nya antibiotika. De skulle till exempel kunna få någon skattelättnad.

Vi har inte tagit ställning till de olika delarna, men det finns mycket spännande tankar som skulle kunna användas här och kanske också på andra områden. Vi vet att vi har bekymmer på en del områden, inte minst när det gäller sådant som drabbar människor i u-världen men som är

ekonomiskt ointressant för läkemedelsindustrin. Det finns inga goda ekonomiska incitament för att satsa på det.

Som sades här är det självklart att det måste ske i ett sammanhang där man tittar på användning av antibiotika inom djurhanteringen. Det gäller också samarbetet med USA. EU och USA pekar ut fyra olika punkter som handlar om förskrivning, vårdhygien, forskning och antibiotikabehandling av sjuka djur.

Det hänger ihop. Den totala användningen spelar roll för hur snabbt det muterar, vilka skutt det kan ta och vilka spratt det kan spela mänskligheten.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 13, Säker och effektiv hälso- och sjukvård genom e-hälsan. Där föreligger det förslag till slutsatser. Frågan är rent tekniskt ny av det skälet.

Anf. 20 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Slutsatserna understryker behovet av ett starkare politiskt engagemang och behovet av att etablera en ny samsamarbetsstruktur styrd av medlemsstaterna för att bättre koordinera alla löpande aktiviteter och projekt. I slutsatserna definieras konkreta områden för samsamarbeten på operativ nivå.

En del handlar om att man ska få enhetliga begrepp. Det handlar om teknisk standardisering, om utbildningsinsatser för människor som arbetar inom professionen, om dataskydd och om att man undanröjer legala hinder som motverkar ett säkert utbyte av medicinsk information över nationsgränser.

På rådet på tisdag förväntas ministrarna anta slutsatser som pekar ut en tydlig inriktning för det fortsatta EU-samarbetet. Jag tror att alla medlemsstater kommer att ställa sig bakom de här slutsatserna.

Jag ska tillföra en sak. Vi har också låtit göra en intressant bedömning. Det finns en verksamhet som heter Gartnerinstitutet som används mycket i IT-sammanhang. Det har vi anlitat för att titta på vad vi skulle kunna spara om EU:s länder använder den i dag bästa tillgängliga tekniken.

Man räknade – vi hade inte råd med mer – på sex länder, och Sverige var ett av dem. Man tittade på vad det skulle innebära om vi hade den bästa tillgängliga tekniken. Det kom fram fantastiska resultat. Vi skulle kunna undvika 11 000 dödsfall som inträffar varje år i bara diabetes i de sex länderna. Vi skulle kunna spara in 9 miljoner vårddyggn per år om vi använde bästa befintliga teknik.

Själva tanken med beräkningarna är egentligen bara att skapa rätt grund för samtalen. Det finns enorma effektivitetsvinster som inte innebär att sjuksköterskor måste springa snabbare eller att läkare har mindre tid med patienter utan tvärtom att vi använder modern teknik på ett sådant sätt att vi får mer tid för möten mellan personal och patienter. Det är det som vi ska eftersträva förstås.

2009/10:13
26 november

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Får jag fråga – jag gillar att använda siffror – så att det blir korrekt. Avsåg siffrorna Europeanivån eller Sverigenivån, och var det per år?

Anf. 22 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Ingetdera. Det är sex länder som vi tittar på. Vi kan till nämnden skicka över siffermaterialet som är ganska slående.

Anf. 23 BÖRJE VESTLUND (s):

Den förra mandatperioden satt jag i trafikutskottet. Då hade vi IT-frågorna generellt sett på vårt bord. Vi var entusiastiska när man började prata om e-handel, e-förvaltning, e-hälsa och några andra med e före och något efter. Vi var entusiastiska och såg framför oss att vi snart skulle göra detta.

Jag påstår inte att det var den här regeringens eller den förra regeringens fel. Jag tror inte att det går att söka på det sättet. Men uppenbarligen är det på flera av de här områdena. Vi har samma problem inom näringsutskottets område. Det har det blivit mycket stopp på vägen.

Min fråga är vad det finns för hinder. Framför allt handlar det väl om journaler och recept på sjukvårdsområdet. Vilka är de riktigt stora hindren, och hur arbetar man för att undvika dem?

Anf. 24 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Vilka är hindren? Det finns människor inom professionen som har varit där i alla tider och har gjort på ett visst sätt. Det fordras ganska mycket för att attityder och arbetssätt ska förändras, inte minst när man står i en verksamhet där man inte upplever att man har tid att sätta sig på skolbänken. Vi vet alla hur benägna vi är att använda den extra dagen för att lära oss något som vi ändå vet kommer att spara mycket tid för oss på längre sikt. Det tror jag är ett tydligt hinder.

Ett annat hinder har varit och är, i vårt eget land också, att vi har olika system. Vi har olika datasystem. Jag påminner mig siffran i Stockholms läns landsting. För någon tid sedan hade man 22 olika datasystem, där många över huvud taget inte kan kommunicera med varandra. Det begränsar värdet av tekniken. Då är det otroligt viktigt kanske inte att man har samma system men att man åtminstone har som ett kriterium när man anskaffar utrustning att de kan kommunicera med varandra så att utbytet blir möjligt.

Det finns naturligtvis sådant som handlar om integritetsaspekter. Uppmärksamheten kring integritetsfrågorna ökar på goda grunder allteftersom. Det är mycket viktigt att vi kommer dithän att vi kan ha säkra system som gör att känslig information inte kommer i orätta händer. Där vill man vara säker innan man bestämmer sig.

Jag kan i sammanhanget säga att den svenska patientdatalagen som riksdagen fattade beslut om förra året är en av de mest moderna eftersom den är nyast. Den är också väl genomtänkt på ett sådant sätt att du och jag som patienter ska kunna gå in och titta själva och läsa vår egen information, vilket borde vara självklart, men även logga in så att man kan se vem som har varit inne och tittat på informationen.

Det är bara sjukvårdspersonal som har goda skäl för att titta på mina uppgifter som ska kunna titta på dem. Andra har inte där att göra. Då

gäller det att hitta system som gör att andra avhåller sig från att titta på information som de inte har med att skaffa och att man i efterhand kan spåra om sådant ändå har skett.

2009/10:13
26 november

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Det är bara att hoppas på god utveckling på det området. Jag var sjuk i benet under graviditet för några år sedan. Då var benet och magen i olika journalsystem som inte kunde kommunicera med varandra. Det finns en stor förbättringspotential onekligen.

Anf. 26 JAN R ANDERSSON (m):

Jag har en kort fråga. Tidigare har e-hälsofrågorna skötts av kommunikationsministrarna och motsvarande i Europa. Nu är de överförda på socialministrarna. Min fundering är om det är en bättre tingens ordning att socialministrarna har hand om de här frågorna.

Anf. 27 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Jag förordar att alla komplicerade frågor överförs till oss. Det är naturligtvis viktigt att det finns någon som känner ett stort ansvar för det men också att man inom respektive politisk disciplin är verksam på området. Hälso- och sjukvården är rätt säregen och skiljer ut sig en del från andra.

Det finns skäl att vi jobbar med det. Det handlar till exempel om att hitta vägar om någon av oss som turist i något annat europeiskt land får slut på medicin eller behöver medicin. Vi ska då kunna tala med vår läkare hemma och få ett elektroniskt recept på medicin som vi kan hämta ut på vilket apotek som helst. Det blir en fantastisk service när vi kommer dithän.

Det gäller att vi samordnar resurserna men att ansvariga på respektive område tar och djupdyker i det som är detaljer och som kanske är omöjligt att klara för den som är huvudansvarig för IT-frågorna.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

För dagen ska vi landa i regeringens ståndpunkt i förhållande till slutsatserna. De är regeringen rimligen för. Det verkar vi också vara. Jag sammanfattar med att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi vänder på bladet. Där står det läkemedelspaketet på punkt 14. Det är bekant för nämnden och har hållit på ett tag. Jag antar att socialministern vill informera om detta i klump, om hela paketet. Jag ska bara säga att på punkt c har det varit överläggning i socialutskottet den 19 maj. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt och ett särskilt yttrande från s, v och mp.

Frågan behandlades därefter i EU-nämnden den 5 juni inför det stora socialministermötet i juni. Då fanns det stöd för regeringens förhandlingsupplägg plus en hänvisning från oppositionen till det nyss omnämnda särskilda yttrandet. Så framgår det av protokollet.

Det var senaste gången vi behandlade frågan. Sedan har det hänt en del. Det här är för vår del informationspunkt om inte socialministern överraskar med något annat.

Anf. 29 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Nämnden känner till de här frågorna och har resonerat om det tidigare. Det innehåller tre olika delar. Den som har varit den knepigaste är det som handlar om information till allmänheten. Den delen har vi över huvud taget inte arbetat med. Vi kommer enbart att ge information till rådet. Därför finns den här punkten med på agendan.

Anledningen är helt enkelt att det finns ett starkt motstånd i länderna mot detta. Flera av länderna, däribland vårt eget land, har en grundlag, en tryckfrihetslagstiftning som är sådan att den inte skulle rimma med kommissionens förslag. Det skulle vara en begränsning av grundlagsfästa rättigheter. Det är flera andra länder som har motsvarande problem.

De två andra delarna av läkemedelspaketet finns på dagordningen som lägesrapporter. Våra spanska kolleger kommer att ta över den processen så småningom.

Några av de största framgångarna när det gäller förslaget om förfalskade läkemedel är att rådet har nått en samsyn vad gäller definition av förfalskade läkemedel. När det gäller förslaget om säkerhetsövervakning har man stärkt säkerhetsövervakningens mandat och representation så att alla medlemsstater är representerade. Man har också kommit överens om den utvidgade användningen av Emeas, Europeiska läkemedelsmyndighetens, databas för säkerhetsövervakning.

Den del som gäller information får vila tills vidare. Vad som kommer att hända med den är svårt att förutse eftersom det finns grundläggande invändningar från många länder. Som jag bedömer det lär frågan inte tas upp i brådrasket.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Om jag uppfattat det rätt är det i dag information även i punkterna a och b. Rådet ska inte gå in på någon skarpare behandling av dem. Frågan är fri. Ingen önskar ordet.

Vi tackar för informationen och noterar att punkterna 15, 16, och 17 hanteras av Maria Larsson. Det finns några övriga frågor som rör Hägglund, till exempel om transplantation med mera. Vill socialministern kommentera någon av de övriga frågorna? Han behöver inte göra det; de är heller inte några beslutsfrågor. Har någon av ledamöterna frågor om dessa? Nej.

Det finns ingenting på A-punktslistan som rör Hägglund, och därmed är vi klara med socialministern.

Vi tackar för i dag och önskar lycka till!

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Vi säger välkommen till arbetsmarknadsministern och hans medarbetare.

Vi börjar med punkt 2 på föredragningslistan. Punkten börjar med återrapporter från dels det sista ministerrådsmötet under tjeckiskt ordförandeskap, dels det första informella ministermötet under svenskt ordförandeskap. Återrapporter från dessa möten är utsända. Om arbetsmarknadsministern vill säga något om dem får han gärna göra det.

Anf. 32 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Möjligen ska jag kort berätta vad som har ägt rum. Det formella Epscomötet hölls den 8 juni. Jag var där tillsammans med Cristina Husmark Pehrsson. Det var en debatt inför Europeiska rådets möte där man bland annat diskuterade effekterna av den pågående finanskrisen och dess betydelse för arbetsmarknaderna. Dessutom diskuterade vi det som hade förekommit på mötet i maj, alltså sysselsättningstoppmötet, som gick av stapeln i Prag. Vi antog också riktlinjer för sysselsättningspolitiken att gälla fram till 2010, slutsatser om flexicurity i kristider och ytterligare något. Bland annat fick jag tillfälle att berätta om Sveriges prioriteringar inför ordförandeskapet.

Jag ska kanske i lite mer formell ordning även nämna det möte vi hade den 8 och 9 juli, alltså det informella arbetsmarknads- och socialförsäkringsministermötet i Jönköping. Det var startskottet för vårt arbete i dessa frågor inom ramen för ordförandeskapet.

Runt om i Europa känner man frustration över att det finns tämligen få krisbekämpningsverktyg på EU-nivå. Det bygger naturligtvis på att arbetsmarknadspolitiken i allra högsta grad är en nationell angelägenhet. Den frustrationen måste dock tas på allvar och diskuteras, och det redskap vi kan använda oss av blir i vårt fall post-Lissabonstrategin. Tanken är att det ska fattas beslut om den i juni kommande år, alltså under det spanska ordförandeskapet.

Vi såg framför oss att det skulle vara en process där vi påbörjade arbetet inom ramen för det informella mötet och därefter skulle ett högnivåmöte hållas, vilket också ägde rum i oktober i Stockholm. Rådsslutsatserna vid Epscomötet gällande dessa frågor blir så att säga arbetsmarknadsministrarnas inspel till stats- och regeringscheferna samt det spanska ordförandeskapet under våren för att på så sätt kunna få till stånd en vassare och bättre post-Lissabonstrategi.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Vi återkommer till arbetet med post-Lissabonstrategin. Det är ju huvudnumret senare. Om någon har frågor om återrapporterna tar vi dem nu.

Anf. 34 LARS LILJA (s):

Jag vill bara ta upp en formsak gällande återrapporten från den 8 juni. Man har nämligen en ny innovation i rapporten. Tidigare har det stått XX för de olika länderna, men nu står det XA, XB och XC så att man ska kunna se att det är fråga om olika länder som uttalar sig. Vi brukar vilja ha texten i klartext så att vi får ett grepp om vad de olika länderna tycker och tänker.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Jag måste hålla med Lars Lilja. Texten var inte lättare att begripa med det nya skrivsättet.

Vi noterar den berättigade synpunkten och lägger återrapporterna till handlingarna.

Då går vi in på information och samråd inför det kommande minister-rådsmötet. Under rubriken Sysselsättning och socialpolitik har vi punkt 3 där vi ska diskutera den omnämnda post-Lissabonstrategin. Som arbetsmarknadsministern sade är det en i det närmaste evig fråga. Den har självfallet redan diskuterats under innevarande ordförandeskap. Rent tekniskt kommer vi dock att behandla post-Lissabonstrategin som ny. Jag vet att EU-nämnden har en lång historia beträffande denna fråga, den har varit viktig länge, men eftersom arbetet börjar nu gör vi så rent tekniskt. Jag kommer därför inte att räkna upp vad vi gjorde i våras; det kommer vi ihåg ändå. De flesta kan frågan.

På punkt 3 förväntas det bli en övergripande riktlinjedebatt. Dessutom finns fem delfrågor som alla rent tekniskt är nya. Under b-punkten om integration har det varit överläggningar i socialförsäkringsutskottet, närmare bestämt i dag på morgonen kl. 9.30. Jag vill dock utgå från att det är rimligt att ha en diskussion om detta, och sedan tar jag ansvar för att vi fattar de beslut vi ska och i den ordning de kommer upp.

Anf. 36 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Fru ordförande! Jag ska översiktligt gå igenom detta. Det här är vårt första och enda formella Epscomöte under ordförandeskapet. Tillsammans med RIF-rådet är detta det sista under Nicefördraget. Det illustrerar kanske den konstitutionella förändring som nu pågår. Det i sin tur, tillsammans med den begränsade arbetsmässiga ordning vi har när det gäller just arbetsmarknadsfrågor, markerar avstampen för post-Lissabonstrategin och det viktiga vägval vi står inför när det gäller hur vi ska kunna vässa konkurrenskraften samt kunna peka ut en riktning för Europa efter krisen, efter det elände som vi i de olika medlemsstaterna just nu går igenom.

Vi kommer att ha en policydiskussion; det är dagordningspunkt 3. Där vill vi fortsätta den diskussion som vi inledde vid vårt informella möte i Jönköping i juli. Det som hänt är att vi fortsatt att arbeta för mer inkluderande och strukturellt starka arbetsmarknader. För att mildra effekterna av krisen på arbetsmarknaderna har vi kunnat konstatera att ekonomin håller på att återhämta sig, vilket naturligtvis är glädjande, men sannolikt dröjer det innan vi får se en verklig vändpunkt på arbetsmarknaderna.

Samtidigt måste vi fortsätta att hålla rätt kurs och se till att de åtgärder som vidtas är inriktade på att stärka ekonomins utveckling och

sysselsättningsutvecklingen för framtiden, vilket i sin tur är förutsättningen för att klara av den sociala sammanhållningen. Där myntade vi ett beskrivande begrepp, "Social Europe starts with a job", för att försöka markera ansatsen i arbetet.

Europeiska rådet har i olika sammanhang, inte minst vid oktobermötet, återbekräftat dessa ansatser. Även där pratade man om fortsatt politiskt åtagande till förmån för en aktiv arbetsmarknadspolitik i syfte att skapa mer inkluderande arbetsmarknader i framtiden. Vi kommer att försöka fortsätta på den vägen. Vi vill att Epscorådet ska skicka ett tydligt budskap till Europeiska rådet om vad vi behöver göra inom arbetsmarknadspolitik och sysselsättningspolitiken för att klara de utmaningar vi står inför.

Med avstamp i rådsslutsatserna, som jag strax återkommer till, ska vi föra en diskussion utifrån två frågeställningar. Frågorna är inriktade på vilka åtgärder som bör vidtas vid en kraftig konjunkturnedgång i syfte att möta negativa effekter för sysselsättningen parallellt med att arbetet för att nå de långsiktiga målen vidmakthålls. Frågorna behandlar också de åtgärder som är nödvändiga för att EU ska kunna möta den framtida demografiska utmaningen och på sikt öka arbetskraftsutbudet.

Resultatet av debatten kommer, tillsammans med slutsatserna, att vara ett värdefullt bidrag från Epscorådet till Europeiska rådet och till arbetet med att forma post-Lissabonstrategin som ska beslutas i juni.

Rådsslutsatserna betonar vikten av en aktiv och inkluderande arbetsmarknadspolitik i samverkan med en aktiv socialförsäkringspolitik; de är viktiga verktyg för att öka arbetskraftsutbudet och minska utanförskapet inom EU. Dessa slutsatser – de gäller alltså punkt 3 b – ska, som jag nämnde, utgöra grund för riktlinjedebatten och bekräfta vad vi kom fram till vid det informella ministermötet i juli.

Rådet förväntas anta slutsatserna och genom detta slås det fast att EU behöver bryta utanförskapet och skapa mer inkluderande och strukturellt starka arbetsmarknader för att säkerställa en hög sysselsättning, sunda offentliga finanser och en hög välfärd åt alla.

Jag är mycket nöjd med förslaget till slutsatser. Jag tycker att de ger ett tydligt och riktigt budskap till Europeiska rådet och lämnar en tydlig signal till det inkommande ordförandelandet Spanien inför deras arbete med att hålla i utformandet av EU:s nästa tillväxt- och sysselsättningsstrategi. Jag hoppas därför att nämnden kan ge sitt stöd åt att vi som ordförande verkar för att rådet antar dessa slutsatser.

Utöver vad som nu har sagts om de huvudsakliga delarna i diskussionen finns en rad viktiga bidrag från kommissionen, från sysselsättningskommittén, Emco, och från kommittén för social trygghet som jag ska redogöra för. Kommissionen kommer på mötet att presentera ett arbetsdokument – dagordningspunkt 3 a – som kortfattat redogör för hur den finansiella och ekonomiska krisen påverkar sysselsättningen inom unionen.

Eftersom sysselsättningsstrategin sedan 2005 utgör en integrerad del i Lissabonstrategin innebär det att även denna strategi väntas få ny utformning i samband med framtagandet av den nya Lissabonstrategin 2010. Mot den bakgrunden har sysselsättningskommittén beslutat att avge ett yttrande – dagordningspunkt 3 c – till Epscorådet beträffande sysselsättningsstrategins roll och övergripande utformning i den nya

strategin. I det yttrandet slås fast att sysselsättningsstrategin ska ha en central plats i den nya Lissabonstrategin. Jag tycker att det är mycket positivt att yttrandet betonar att strategin ska syfta till att öka arbetskraftsutbudet och att det är viktigt för att säkerställa hållbarheten i sociala trygghetssystem och offentliga finanser. I Emcos yttrande presenteras dessutom en rad förslag på hur genomförandet av strategin ska kunna förbättras framöver.

Med detta sagt föreslår regeringen att Sverige som ordförande verkar för att rådet ställer sig bakom och godkänner sysselsättningskommitténs yttrande.

Under denna punkt finns ytterligare två bidrag från sysselsättningskommittén. De utgör underlag för diskussionen. Det ena utgörs av ett analytiskt papper om att få in fler individer på arbetsmarknaden. Papperet redogör kortfattat för utvecklingen, sysselsättningen och arbetslösheten inom unionen samt för utmaningar på området.

Mot bakgrund av den beskrivning som görs presenteras en lång rad förslag på policyinriktningar. Incitament till arbete, ökad jämställdhet och förhindrande av långa perioder utan arbete är tre av de områden som lyfts fram.

Det andra bidraget utgörs av en rapport om årets ländergranskning av sysselsättningsavsnitten i de nationella handlingsprogrammen för tillväxt och sysselsättning. I rapportens slutsatser noteras bland annat att krisen förstärkt strukturella problem samt förstärkt regionala skillnader och att det därför, för att nämna några punkter, nu krävs åtgärder för att undvika att arbetslösheten ökar och blir ett strukturellt problem.

Det handlar om att förbättra matchningen, fokusera på arbetskraftsdeltagandet och undvika att personer långvarigt hamnar i utanförskap.

Vid rådsmötet förväntas rådet också ställa sig bakom ett yttrande från kommittén för social trygghet om Lissabonstrategin post 2010. Det är punkt 3 d på dagordningen.

Yttrandet behandlar arbetet inom ramen för den öppna samordningsmetoden på det sociala området och dess förhållande till EU:s nästa tillväxt- och sysselsättningsstrategi.

Inom den öppna samordningsmetoden på det sociala området betonar yttrandet bland annat vikten av ett förnyat åtagande för att bekämpa fattigdom i EU:s medlemsstater och att inkluderande arbetsmarknader spelar en väsentlig roll för främjandet av social sammanhållning.

Jag hoppas att nämnden även här kan ge stöd för att vi som ordförande verkar för att rådet godkänner detta yttrande.

Det slutliga bidraget, punkt 3 e, utgörs av en uppdaterad rapport med en kartläggning av de sociala effekterna av krisen i EU:s medlemsstater. Rapporten har tagits fram av kommittén för social trygghet i samarbete med kommissionen. Vid rådsmötet kommer ministrarna endast att notera den här rapporten. Den tidigare versionen av rapporten lämnades ju till Epscomötet i juni.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Då ska jag först anmäla att socialförsäkringsutskottet precis hann in med protokoll. De slutade kl. 12.40 i dag. Och vi började ju inte förrän kl. 13. Där står det att när det gäller punkt 3 b, där det var överläggningar i förmiddags, anmälde v- och mp-ledamöterna avvikande mening. Moti-

vering och så vidare finns i papperen, för er som vill titta. Då har jag sagt det, så kan man hitta dit via protokollen sedan.

Jag ska också anmäla att en så kallad post-Lissabonstrategi kommer att diskuteras i nästan alla råd vi jobbar med de här två dagarna. Det gäller arbetsmarknadsministrarna, jämställdhetsministrarna och näringsministrarna i morgon. Det gäller även inre marknadsministern och säkert ytterligare ett antal. Det gäller också Ekofin. Vi kommer att hålla på med det här från alla respektive håll, så att säga, och alla dessa ska göra inspel till den fortsatta processen.

Jag säger detta eftersom frågan kom upp.

Då öppnar vi för en diskussion.

Anf. 38 LARS LILJA (s):

Fru ordförande! Ska man raljera lite grann kring det här kan man säga att det är ganska mycket prat, och det är inte så mycket verkstad. Det är inte så mycket konkreta förslag.

Det är skrivet på ett sådant sätt, vill jag påstå, att det är oerhört svårt för någon, från höger till vänster, att egentligen ha några andra synpunkter än vad man kan läsa sig till här. I de här skrivningarna blir det, tycker jag, arbete åt alla, social trygghet och lite grann allt åt alla. Så det är oerhört svårt att ha några politiska synpunkter på det i det här läget.

Jag skulle till exempel kunna ha haft en synpunkt på punkt 3, när man pratar om att arbetskraftsutbudet måste öka. Är miljontals människor arbetslösa kan det knappast vara ett problem. Men vi vet att det kan bli ett problem på sikt. Och det är det man har skrivit, att arbetskraftsutbudet på sikt måste öka.

Sedan är det naturligtvis positivt att sysselsättningsstrategin ska ha en central plats i den nya Lissabonstrategin, eftersom vi alla är helt överens om att arbete är A och O för att få Europa och Sverige att fungera bra.

Statsrådet nämner den öppna samordningsmetoden. Jag har lärt mig att då träffas man. Och så berättar man vad man gör själv. Sedan säger man: Så här ska ni göra, för då går det bra.

Det är klart att jag i just det sammanhanget har lite svårt att stödja ministerns insatser på det området, eftersom vi har lite olika uppfattningar om hur arbetsmarknadspolitiken ska bedrivas. Det är alltså lite svårt i någon mening att ha en avvikande mening just i en sådan del av den här diskussionen.

Vi har haft synpunkter på detta tidigare. Vi har, som sagt, tyckt att det varit lite för mycket flexi och lite för lite curity, till exempel, i de här diskussionerna.

Jag måste säga att det är lite svårt att ha en absolut ståndpunkt i det här. Vi står väl kvar vid den kritik vi har haft tidigare. Men som det är skrivet här ser jag det som lite svårt att ha en avvikande mening, eftersom det är så oerhört brett, även om jag gärna skulle vilja.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Men det är det som är det fina med stenografiska uppteckningar. Där framkommer hela Lars Liljas resonemang. Man kan läsa dem efteråt och förstå vad han menar i sin helhet.

2009/10:13
26 november

Det var inte meningen att fnissa förut. Det berodde på att Ulf Holm började gestikulera vilt när Lars Lilja sade att det var svårt att vara emot någonting.

Anf. 40 ULF HOLM (mp):

Jag kan ha synpunkter på det här. Först ska jag kanske säga att vi inte har behandlat detta i arbetsmarknadsutskottet, men jag hoppas att Littorin kommer dit senare och att vi kan ha en mer utförlig diskussion, eftersom vi skulle vara lite kortfattade i dag.

Det är väldigt allmänna skrivningar, men arbetsmarknadsministrarnas uppfattningar bygger på den regering som har lagt fram en budget, och där har vi en helt annan uppfattning. Det gör också att vi kan ha en avvikande synpunkt, eftersom det ska vara en diskussion.

Skulle det ha varit en grön arbetsmarknadsminister skulle det ha varit en lite annan utgångspunkt i diskussionsinläggen, misstänker jag.

När det gäller punkt 3 a handlar det väl, om jag förstod det rätt, mycket om krishantering och hur man har behandlat den. Där har Miljöpartiet haft en avvikande mening om EU:s ekonomiska återhämtningsplan. Vi tyckte att alltför mycket var inriktat på satsningar på fossilsamhället och alltför lite var inriktat på Green New Deal, det vill säga framtidens gröna jobb. Jag kommer att följa upp detta med en avvikande mening på den punkten.

På punkt 3 b har vi lagt fram en avvikande mening i utskottet. Den följer jag bara upp här.

Punkt 3 c handlar om Lissabonstrategins roll framöver. Där är också en allmän synpunkt att man utgår från att diskutera det viktiga med sysselsättningens prioritet. Men inte heller där gör man ju kopplingen till vilken sorts sysselsättning det ska vara framöver. Där har vi samma synpunkt igen. Vi tycker att man ska satsa på de gröna jobben framöver. Vi tror att det är det som är framtidsinriktningen om man ska skapa nya jobb. Det skulle vi vilja ha med mycket tydligare i det avsnittet. Så jag anmäler avvikande mening på den punkten.

Vill man läsa hela Miljöpartiets uppfattning om den nya Lissabonstrategin kan man läsa en motion som vi skrev under allmänna motionstiden.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Då framgår även det i de stenografiska uppteckningarna.

Anf. 42 ULF HOLM (mp):

När det gäller punkt 3 d är det svårt att vara emot att man ska satsa på att få bort fattigdomen. Det är jag inte emot och inte Miljöpartiet heller. Däremot har vi synpunkter på själva öppna samordningsmetoden, som vi har haft diskussion om tidigare. Jag skulle vilja säga att det finns en rädsla – jag har för mig att arbetsmarknadsministern har instämt i det tidigare – för att det finns vissa länder som vill använda öppna samordningsmetoden till att börja fatta beslut på EU-nivå där man egentligen inte har en kompetens.

Jag önskar att arbetsmarknadsministern är mycket tydlig med det, och jag anmäler därmed avvikande mening på den punkten. Men jag hoppas

att arbetsmarknadsministern instämmer i den farhåga som finns om öppna samordningsmetoden som arbetsmetod.

Det var allt från Miljöpartiet på denna punkt.

2009/10:13
26 november

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis anmälde Miljöpartiet avvikande mening på egentligen alltihop med olika respektive motiveringar. Jag sitter och funderar på 3e. Där har jag inte noterat någon explicit avvikande mening från mp. Men vi har ju noterat Ulf Holms inlägg i övrigt, så att säga.

Anf. 44 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Fru ordförande! Detta visar lite grann hur komplicerad den här debatten lätt blir. EU:s beslutskompetens när det gäller arbetsmarknadspolitiken är ju oerhört begränsad. Den är i huvudsak nationell, och den bör så vara, tycker jag. Då är vi hänvisade till den öppna samordningsmetoden för att över huvud taget kunna göra någonting. Det gör att en del av de här dokumenten – jag kan förstå Lars Lilja – blir av typen att man säger: Det kan vi nog alla skriva under på i olika meningar.

Sedan blir, så att säga, verkstaden det som avgör om man är för eller emot, alltså på vilket sätt man gör, hur mycket, hur lite, när och så vidare.

Å andra sidan kan man säga: Det kan ju vi säga som sitter i det här rummet. Men det är inte riktigt lika uppenbart när man pratar med andra länder som inte har en aktiv arbetsmarknadspolitik eller ens har haft en ambition att ha det.

Det fyller alltså en funktion i så måtto att det trycker på en del andra medlemsstater att inte glömma bort att det faktiskt är en bra idé att se till att förbereda sig för generationsväxling och se till att förbereda sig på att det kommer en dag när konjunkturen vänder och vi riskerar att få arbetskraftsbrist igen, ganska snabbt, trots att vi har 100 miljoner européer utanför de reguljära arbetsmarknaderna redan i dag.

Det är bara det att många av de 100 miljoner européer som är utanför inte heller finns i arbetskraften i dag. De är förtidspensionerade, har gått i ålderspension alldeles för tidigt, är hemmafruar, om jag får kalla det för det, eller vad det nu kan vara. De finns alltså inte i arbetskraften.

Ska vi långsiktigt ha möjlighet att täcka kostnader för pension, för skola, för hälsovård och vad det nu kan vara behöver fler av de 100 miljonerna vara i arbetskraften och i arbete. Det måste vara den målsättning som vi jobbar efter.

När det gäller Ulf Holms invändningar ska jag kanske inte förlänga debatten mer än att jag säger att jag noterar dem. Men jag håller helt med när det gäller risken med att använda den öppna samordningsmetoden, i den meningen att en del medlemsstater använder detta som hävstång för att grabba åt sig mer beslutsinflytande på EU-nivå.

Det gör man gärna också i kristider. Då finns det naturligtvis en väldigt stark vilja att visa ledarskap genom att agera på en massa ställen. Det märkte jag inte minst när jag var i EU-parlamentets sysselsättningsutskott. Frustration över krisen och dess effekter leder till att man kräver saker som inte är möjliga att kräva av rådet eller kommissionen, enligt dagens fördrag och inte heller morgondagens fördrag, ska jag säga.

På det sättet riskerar man att hamna i ett läge där trycket för handling blir så stort att risken är att den handling som man skulle kunna åstad-

komma faktiskt strider mot det man också vill. Jag uttrycker mig kanske lite luddigt igen, men ni förstår vad jag menar. Det är alltså en fin balansgång att gå.

Samtidigt tror jag att det finns en fördel. Låt mig ge ett litet typiskt exempel. Vi har ett mycket bra samarbete med den spanska regeringen, som tar över ordförandeskapet efter oss, inte minst i de här frågorna. Det är ändå lite fascinerande. Det är en center–höger-regering i norra Europa och en socialistisk regering i södra Europa. Men krisen känner ingen partibok, ej eller någon geografi. De har andra typer av problem, men vi har samma grundläggande problembild och inställning. Jag sade till min spanska kollega att det väl var lite roligt. Ja, ja, sade han, men du är ju center–höger-politiker från Sverige.

Ni kan tolka det hur ni vill.

Anf. 45 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag håller med dem som tidigare har kommenterat att det är mycket prat. Det blir ju så. Jag antar att arbetsmarknadsministern kommer att prata en del i det här sammanhanget också.

Jag är glad över att ministern nämnde jämställdhet, för jämställdhetsfrågor får inte bara bli en fråga för jämställdhetsministrar. De måste liksom "mainstreamas", som man säger. Det är viktigt. Det är också viktigt att man tar med andra diskrimineringsfrågor vad gäller ålder, sexuell läggning, tro och så vidare.

Men det finns en annan fråga som ministern inte nämnde – jag försökte lyssna väldigt uppmärksam. Det gäller det som vi har haft många diskussioner om i fråga om lönedumpning och den typen av frågor som har kommit i kölvattnet efter Vaxholmsfallet eller Lavaldomen eller vad man nu säger.

Nu undrar jag om ministern den här gången kommer att ta chansen att ta upp svenska kollektivavtal och vikten av att vi har sådana i den nordliga delen av Europa och att vi faktiskt tänker fortsätta att ha det.

Anf. 46 EVA OLOFSSON (v):

Jag vill börja med att lyfta fram socialförsäkringsutskottets avvikande mening. Jag väljer i detta läge att inte lägga fram fler avvikande meningar, utan jag gör ett litet inlägg i stället. Jag hoppas nämligen att arbetsmarknadsutskottet får tillfälle att diskutera de här frågorna direkt med ministern och att vi kan börja där med synpunkter.

Men självklart har vi olika ståndpunkter, regeringen och Vänsterpartiet, både när det gäller hur vi skapar sysselsättning och hur vi ska utveckla arbetsrätten. Vi är kritiska mot flexicurity. Vi vill satsa på nya gröna jobb på ett helt annat sätt.

Vi vill satsa på arbetsmarknadspolitik och a-kassa och socialförsäkringssystem på ett helt annat sätt än regeringen.

Det jag skulle vilja lämna som en synpunkt är att självklart är rätten till jobb en grundbult, men jag var på den fattigdomskonferens som hölls här i Stockholm under ordförandeskapet och då lyftes det fram väldigt tydligt att man måste ha rätt till ett värdigt liv – vuxna och också barn som inte har möjlighet till jobb utan måste leva på andra system. Det är en viktig fråga att ta med.

Vi tycker, som sagt, med den här öppna samordningsmetoden att arbetsmarknadspolitiken och socialpolitiken måste vara nationella frågor. Det är viktigt att man håller på det.

2009/10:13
26 november

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Tack för det! Det blir alltså inte en skarp avvikande mening i dag då?

Anf. 48 EVA OLOFSSON (v):

Nej, det blir i socialförsäkringsutskottet.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Då är det noterat.

Anf. 50 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Fru ordförande! Tack, arbetsmarknadsministern, för rapport och information om vad som komma skall!

När det gäller Lissabonstrategin inser man om man börjar läsa de här texterna att allt med hälsa, jämställdhet och så vidare saknas. Det kommer alltså andra ministrar att diskutera.

Min fråga handlar om när vi får ett gemensamt paket. När kommer detta att diskuteras, och hur kommer proceduren att gå till? Jag var inte med när den förra Lissabonstrategin togs, så det skulle vara intressant att höra hur processen går till när allt sammanställs.

Jag har också en fråga när det gäller punkt 3 e. Där står det lite grann om att i EU slår man hårdast mot att unga, äldre, invandrare, etniska minoriteter och de med lägre utbildningsnivå har problem på arbetsmarknaden, men man nämner inte kvinnor.

Är det så att man upplever att kvinnor i Europa inte drabbas av arbetslöshet i samband med den ekonomiska nedgången? Är det en gemensam ståndpunkt? Kvinnorna finns inte omnämnda.

Anf. 51 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Jag börjar med Christina Axelsson och jämställdhet, och jag kan bara hålla med. Det finns många intressanta aspekter som förklarar ett och annat, till exempel att det inte serveras skolmat i holländska skolor, vilket till stor del förklarar varför holländska kvinnor arbetar deltid eller inte alls. De måste helt enkelt åka hem och laga mat, för det är så det ser ut. Det där är ju, nu höll jag på att säga hål i huvudet, och det kanske man inte ska säga i det här sammanhanget, men ni förstår vad jag menar.

Jag hade en stor diskussion med den tyska socialministern när det gäller särbeskattning. Man har sambeskattnings i Tyskland, och det är klart att det gör att man tjänar otroligt lite som den sämst betalda, vilket är kvinnan i de allra flesta fall även i Tyskland, på att lämna hemmet och ge sig ut på arbetsmarknaden.

Det är bara några exempel, så det finns mycket att göra på det området runt omkring i olika länder i Europa. Det är samma sak när det gäller diskriminering.

När det gäller Lavalfrågan, slutligen, har den diskuterats i rådet vid ett flertal tillfällen på mitt initiativ, bland annat för drygt ett år sedan när jag presenterade Lavalutredningen. Noteras bör att vi vid det tillfället

hade en diskussion runt bordet om de då aktuella frågorna som fanns i debatten, det vill säga att tillföra ett socialt protokoll till fördraget och att ändra i utstationeringsdirektivet. Det fanns inte *en* medlemsstat som yttrade att man stödde någon av de föreslagna förändringarna. Frågan har alltså varit uppe på rådet flera gånger.

Jag har också varit på Lavalforum i Bryssel och tagit upp den här frågan och beskrivit och berättat dels om vår inställning till domen, dels vårt arbete med Lavalutredningen, dels vår principiella ståndpunkt. Frågan har alltså varit uppe, och det har naturligtvis varit uppe vid bilaterala diskussioner med åtminstone ett dussin andra medlemsstater som är antingen direkt eller indirekt berörda, självfallet de länder som har fått liknande domar – Luxemburg och Tyskland med flera – men också med de andra lite större länderna.

Det man kan säga är att det alltid i arbetet finns en önskan att visa handlingskraft återigen genom att tvinga fram olika regelverk. Varje gång får vi säga att man måste se till att det finns ett utrymme så att det inte bara är tvingande lagstiftning utan att man också måste lösa det inom ramen för kollektivavtalsmodellen.

Det finns, upplever jag, en förståelse för det, men man måste hela tiden påminna om det så att kommissionen i första hand inte springer lite för snabbt och i sin vilja att visa handlingskraft fattar beslut som innebär en hårdare reglering av arbetsmarknaden när det borde vara upp till parterna att göra sina överenskommelser på det sätt som man gör i dag.

Det finns flera exempel på detta där vi hela tiden försöker se till att vi håller oss till den linjen.

Jag noterar synpunkterna från Eva Olofsson.

När det gäller Désirée Pethrus Engströms frågor är det Spanien som äger frågan, och det är klart att de till Europeiska rådets möte i juni kommer att ha ett förslag på bordet. Det kommer då, om jag går därifrån och bakåt, naturligtvis att debatteras och diskuteras i flera olika sammanhang dessförinnan, utgår jag från.

I dagsläget finns det inget skrivet färdigt förslag som jag känner till. Det var därför som jag tyckte att det var lämpligt att vi påverkar tidigt i den processen genom att göra inspelen från vårt område så snabbt som möjligt så att de kommer in i arbetet i den här fasen när man förmodligen sitter i Spanien, hos EU-ministern eller vem det nu kan vara som samordnar det, och försöker få ihop de olika delarna.

Inte heller jag var med på den tiden när förra Lissabonstrategin togs med, så jag måste erkänna att jag inte kan den exakta gången.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Tack för det! Vi ska inte snöa in på formfrågan nu, men den här närmast vanan som det har varit de senaste åren att ha Lissabondiskussion på vårtoppmötet i mars ska vi alltså egentligen inte planera för, utan det är juni som är det stora?

Anf. 53 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Jag utgår från det. Vi har fått det beskedet från spanjorerna, och det borde ju vara ett tillräckligt bra utgångsläge.

Jag utgår från att tanken bakom det är att man har haft så stora institutionella förändringar just nu att man inser att det kommer att behövas

lite intrimning i början för att få allting på plats. Plus det har alla haft krisen att hantera.

På det sättet har man försökt skjuta det till junitoppmötet, om jag förstår det rätt.

2009/10:13
26 november

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Då vet vi det! Det var därför jag ville förtydliga detta.

Anf. 55 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Jag vet inte, ministern kanske inte hade något svar på det här med kvinnor och hur de har berörts av den ekonomiska krisen och om kvinnors situation har varit uppe som ni kan minnas.

Anf. 56 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Det är kommittén för social trygghet som i samarbete med kommissionen har tagit fram rapporten, så jag kan inte svara för hur de har resonerat, om man har tagit upp den frågan i ett annat sammanhang. Jag kan faktiskt inte veta hur de har tänkt när de har skrivit det. Vi ska ju bara få den till handlingarna.

Anf. 57 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Man kan ju se att här i Sverige har vi haft en fordonskris, och det har drabbat män mer än kvinnor. Det är intressant att se om det är likadant i övriga Europa.

Anf. 58 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Jag får be Socialdepartementet som har mer information att kommentera lite grann.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Det går bra. Jag vill bara nämna att det kommer också Integrations- och jämställdhetsdepartementet att göra om en stund – vi har den frågan med Christer Hallerby – eftersom även jämställdhetsministrarna ska göra egna tag i den här processen. Men är det någon från Socialdepartementet som vill säga något särskilt nu går det också bra.

Anf. 60 Kanslirådet KASPER PAULIG:

Jag skulle bara tillägga till det som statsrådet sade att i den här rapporten finns ett särskilt avsnitt som behandlar åtgärder som medlemsstaterna har vidtagit för att främja jämställdheten mellan kvinnor och män. Frågan finns alltså på dagordningen.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Då är vi såvitt jag vet klara med talarlistan på punkt 3. Vad gäller riktlinjedebatten är det en diskussionspunkt. Där finner jag sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar men noterar inläggen från Ulf Holm och från Eva Olofsson. Det är inlägg men inte någon avvikande mening.

Anf. 62 ULF HOLM (mp):
Vi *har* en avvikande mening.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

På det stora hela också alltså? Då noterar jag avvikande mening från mp.

Sedan, på punkt 3 a, noterar jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar med avvikande mening från mp. På punkt 3 b noterar jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt med avvikande mening mp och v, som hänvisar till SfU-överläggningen. Eller ville Vänsterpartiet ha avvikande mening i nämnden i den punkten?

Eva Olofsson håller på den avvikande mening som avgavs även i socialförsäkringsutskottet. Då är det avvikande mening från v och mp i punkten 3 b i förhållande till regeringens ståndpunkt som det i övrigt finns majoritet för.

Vi går vidare till punkt 3 c. Där finner jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt med avvikande mening från mp, och i punkt d är det precis likadant, alltså stöd för regeringens ståndpunkt med avvikande mening från mp.

I punkt 3 e finner jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar. Har vi en avvikande mening från mp? Nej, det har vi inte här.

Anf. 64 ULF HOLM (mp):

Nej, det skulle ju vara en presentation, och det är lite svårt att ha en avvikande mening på en presentation, tycker jag.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Kansliets förberedelser pekar på att det är en diskussionspunkt, så man kan ha en avvikande mening om man vill.

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i den frågan.

Vi har en ordningsfråga från Börje Vestlund.

Anf. 66 BÖRJE VESTLUND (s):

Skulle inte statsrådet Cristina Husmark Pehrsson och statsrådet Larsson dra punkterna d och e?

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Nej, inte enligt mina noteringar.

Anf. 68 BÖRJE VESTLUND (s):

Så står det i alla fall i den kommenterade dagordningen.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Cristina Husmark Pehrsson kunde inte vara med, så hennes frågor dras av arbetsmarknadsministern.

Anf. 70 BÖRJE VESTLUND (s):

Jaha, då är jag helt nöjd.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

På punkten 3 e finner jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar.

Då är vi klara med punkt 3.

Punkt 4, handlar om förslag till rådets direktiv om genomförande av det ändrade ramavtalet om föräldraledighet som har ingåtts av, enkelt uttryckt, parterna på Europeanivå. I den meningen är frågan ny, även om frågan om föräldraledighet naturligtvis inte är det.

Anf. 72 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Fru ordförande! Ja, det här blir lite lättare!

Direktivförslaget om föräldraledighet är avsett att genomföra det nya avtal om föräldraledighet som arbetsmarknadens parter på EU-nivå träffade i juni i år. Avtalet innebär bland annat att rätten till föräldraledighet förlängs från minst tre till fyra månader och att minst en av dessa inte ska kunna gå att överlåta till den andra föräldern. Eventuell ersättning under ledigheten är dock även fortsatt en fråga för varje land. Avtalet innebär också vissa förstärkningar av föräldraledigas anställningsvillkor.

Det här avtalet kan rådet inte ändra i, utan här handlar det om att säga ja eller nej till det. Eventuella ändringar kan bara avse sådant som kommissionen därutöver har föreslagit.

Jag kan tillägga att för svensk del innebär detta inte någon skillnad. Vi uppfyller även det nya direktivet med råge.

Det råder bred enighet mellan medlemsstaterna om den här frågan, och direktivet kommer med stor sannolikhet att kunna antas vid Epsco-rådet på måndag.

Anf. 73 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Det var bra att frågan är enkel för ministern. För mig var den inte alls lika enkel utan ganska komplicerad.

Min fråga rör den juridiska statusen. Jag har hittat i tidigare kollektivavtal, eller vad man kalla det för, överenskommelser mellan parterna. För det första är frågan: Vad är juridisk status? Är det här ett direktiv som alla måste implementera, eller är det så att kollektivavtalen här måste implementera det? Jag blir i alla fall inte riktigt klok på det, så jag är tacksam för en förklaring om den juridiska statusen på detta dokument och det vi antar.

Tidigare har jag uppfattat det som att man hade rätt till tre månader var. Man hade individuell rätt till tre månader var som man inte kunde överlåta till den andra parten. Här ändras det från tre månader till fyra månader, och det uppfattar jag som att det är en försämring då det blir *fyra* månader nu. Där måste vi veta om det är fyra månader var eller fyra månader totalt sett för familjen.

Det stod i tidigare partsöverenskommelse att man hade rätt till minsta nivå på sjukpenningen. Frågan är: Gäller detsamma här?

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

För att det ska bli riktigt tydligt i protokollet kan väl arbetsmarknadsministern också förtydliga huruvida de här månaderna är miniminivåer eller styrande mer än så.

Anf. 75 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):
Jag ber att få lämna över ordet till departementssekreterare Sofia Magnusson som är expert på denna fråga.

Anf. 76 Departementssekreterare SOFIA MAGNUSSON:

Låt oss börja med den juridiska grunden. Det här är ett kollektivavtal men på Europainivå. Anledningen till att det går vidare till rådet är att det har kommit ett direktivförslag från kommissionen. Det är identiskt med det europeiska kollektivavtalet, men det är ett direktiv. Alltså kommer det att finnas en skyldighet för medlemsstaterna att implementera detta.

Vad gäller månaderna har det tidigare varit fråga om tre månader. Nu går det till fyra månader, men det har tidigare inte varit obligatoriskt att båda föräldrarna ska dela på detta.

Förut har det varit så att mamman eller pappan har kunnat ta ut sex månader, det vill säga tre plus tre. Nu går det till fyra plus fyra, medan en månad är obligatorisk. Minsta lägsta nivå blir sju plus en. Den obligatoriska månaden som man inte kan överlåta till den andra föräldern fryser inne om man väljer att inte utnyttja den. Det är en förbättring. Det är numera åtta månader. Vardera föräldern kan bara plocka ut sju.

Vad gäller lägsta nivå i sjukpenningen står det ingenting, som jag kan minnas. Det här direktivet är inte kopplat till ersättningsnivåer. Det kommer på andra ställen. Jag känner faktiskt inte igen att det här fanns med i det tidigare direktivet heller. Det var före min tid, och jag kan alltså inte säga säkert om det.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

För att förklara det juridiska; kommissionen har lagt fram ett förslag till direktiv som stämmer precis med parternas överenskommelse. Man kan inte binda människor rättsligt med kollektivavtal på EU-nivå.

Anf. 78 Departementssekreterare SOFIA MAGNUSSON:

Nej, precis. Det är därför det ska implementeras via ett direktiv, som då blir bindande för parterna – om det går igenom.

Jag fick en liten sufflering här. Min statssekreterare påpekar att i mammaledighetsdirektivet finns sjukpenningnivå, lägsta gränser. Kan det möjligtvis vara så?

Anf. 79 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Jag vore tacksam om jag kunde få ett mejl i efterhand om detta. Jag har en informationsbroschyr från EU-kommissionen där det står att det finns lägsta rättigheter. Broschyren är på engelska. Det står där att det finns rättighet enligt lägst sjukpenningnivå. Om det blir en förändring, ett borttag, kan det vara bra att veta det. Det är möjligt att det tidigare var frivilligt. Jag har inte uppfattat det så. Det stod direktiv i broschyren. Jag skulle vilja ha det förklarat.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Vi kan be departementet att skicka det till nämndens kansli så att det kommer alla till del. Det är onekligen en skillnad mellan rätten till ledig-

Anf. 81 KARIN PILSÄTER (fp):

Du nämnde mammaledighetsdirektivet. Det finns en obligatorisk mammaledighet men ingen obligatorisk pappaledighet. Det avtal som parterna har tecknat måste handla först och främst om rätten till tjänstledighet, medan direktivet kan ta fasta på vilka åtaganden socialförsäkringarna ska ha.

När det här blir verklighet, hur kommer det att förhålla sig till svensk lagstiftning om rätt till tjänstledighet? Hur kan en månad frysa inne? Här har vi rätt till tre års tjänstledighet.

Anf. 82 Departementssekreterare SOFIA MAGNUSSON:

Precis som i andra frågor som vi har pratat om tidigare i dag uppfyller redan svensk rätt miniminivåerna. Det innebär ingen direkt skyldighet att plocka ut månaderna om man inte vill.

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis på ren svenska: Det här försämrar inte i något avseende gällande svensk rätt till vare sig tjänstledighet, ersättningsnivåer eller föräldrarnas fördelning av ledigheten. Det är viktigt att ta reda på.

Anf. 84 Departementssekreterare SOFIA MAGNUSSON:

Nej. Det är tänkt att höja golvet i EU. Sverige ligger ganska långt framme i de här frågorna jämförelsevis. För oss påverkar det faktiskt inte.

Anf. 85 KARIN PILSÄTER (fp):

Det måste innebära att regeln om att en av de fyra månaderna inte kan överlåtas i praktiken inte blir införd i Sverige så att vi inte kommer att uppfylla direktivet på den punkten.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

För det har vi minimiregler.

Anf. 87 Departementssekreterare SOFIA MAGNUSSON:

Vi har redan regler som ändå är mer förmånliga, med pappamånaderna. För vår del blir det ingen försämring.

Anf. 88 BÖRJE VESTLUND (s):

Upplysningsvis fungerar också vår lagstiftning på det sättet. Det är ofta så att socialförsäkringslagstiftningen, med ersättningsnivåer, tar sikte på om det ska ske en ökning eller minskning. Det följer samtidigt också med en konsekvensändring av ledighetslagstiftningen. Det är det som är komplicerat, det vill säga båda lagstiftningarna måste ändras samtidigt. Det är inte annorlunda än vad vi har det i vår lagstiftning.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Därmed är diskussionen klar för i dag. Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i den frågan. Vi får notera att om det är fråga om direktiv lär vi väl återkomma till frågan i Sveriges riksdag framöver.

Då står det Maria Larsson på punkt 5. På punkt 6 står det Sven Otto Littorin, nämligen om ett förslag till beslut om att ratificera ILO:s konvention om arbete i fiskerier. Här är det svenska språket lite begränsat. Det gäller alltså fiskarna och inte fiskarna – de tvåbenta fiskarna, om jag har förstått det rätt.

Anf. 90 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Det här är alltså ett förslag från kommissionen till rådets beslut om bemyndigande för medlemsstaterna att i europeiska gemenskapens intresse ratificera ILO:s fiskekonvention. Enligt EG-domstolens rättspraxis kan medlemsstaterna inte ratificera fiskekonventionen i sin helhet utan bemyndigande från gemenskapen eftersom konventionens regler i viss utsträckning faller inom gemenskapens exklusiva behörighet.

Förslaget innebär att medlemsstaterna bemyndigas att ratificera ILO:s fiskekonvention även i de delar där gemenskapen har exklusiv kompetens men har i övrigt ingen annan konsekvens för medlemsstaterna. Beslutet tvingar till exempel inte Sverige att ratificera konventionen. Om vi ska göra det eller inte är för tidigt att säga. Den processen har inte startat än, och den kommer att starta på annat håll i Regeringskansliet. Det gör att med det som slutsats bör Sverige kunna stödja förslaget.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Då går vi vidare till punkt 18, Övriga frågor och tittar om det är något särskilt där. Där är det ett arbetsgruppsmöte – som har varit antagligen om samordning av ekonomisk politik och sysselsättningspolitik och lite annat. Är det någon av de övriga frågorna som arbetsmarknadsministern vill kommentera? Det är, som bekant, inte beslutsfrågor. Nej.

Anf. 92 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Jag ber om ursäkt, men jag hade en fråga till om föräldraledigheten. Det gällde det sista som står på s. 80 i våra handlingar.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Vänta! Vi gör så här: Är det någon som har fler frågor om övriga arbetsmarknadsfrågor? Jag finner inte så. Vi lämnar den punkten och går tillbaka till punkt 4 och öppnar den igen.

Anf. 94 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Jag är ledsen för att jag inte hängde med där.

Skrivningen om ersättningen har strukits, står det allra sist. Jag antar att ni också har detta i Arbetsmarknadsdepartementets papper, punkt 4, s. 2, under förslaget. Jag vet inte om skrivningen om ersättning har strukits. Handlade det om sanktioner, att man inte ska ge pengar från sanktioner, eller handlade det om sjukpenningersättning?

Anf. 95 Departementssekreterare SOFIA MAGNUSSON:

2009/10:13

Det rör sanktionerna. Det har under tidernas förlopp legat ett förslag från kommissionen om att bestämma ersättningsnivåer i sanktionsbestämmelsen. Det inkräktade på partsavtalet, och det är borta. Det är de ersättningarna.

26 november

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:

Då avslutar vi punkt 4 igen. Det fanns alltså stöd för regeringens ståndpunkt.

Då är vi så vitt jag vet klara med de Littorinska frågorna på dagens EU-nämnd. Vi tackar så mycket för i dag, önskar trevlig helg och lycka till.

3 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (Konsumentfrågor)
Statssekreterare Christer Hallerby
Återrapport från ministerrådsmöte den 8 juni 2009
Information och samråd inför ministerrådsmöte den 30 november 2009

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Vice ordföranden är ute på ett ärende ungefär en kvart.

Vi går till punkt 3 på föredragningslistan. Där står det konsumentfrågor med Nyamko Sabuni, som ersätts av statssekreterare Christer Hallerby i dag. Det ska börja rent formellt med återrapporten från rådsmötet den 8 juni. En sådan är utsänd. Om det är något statssekreteraren vill säga om den får han.

Anf. 98 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Nej.

Anf. 99 ORDFÖRANDEN:

Någon ledamot som vill säga något? Nej. Då lägger vi återrapporten till handlingarna.

Anf. 100 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Fru ordförande! Konsumentfrågor kommer senare på konkurrenskraftsrådet. De har tidigare legat på Epsco. Nu är det jämställdhetsfrågor och diskrimineringsfrågor på den här punkten.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat. Då står det fel här. Däremot är jämställdhetsfrågorna kvar på Epscorådet och de Sabuniska frågorna. Vi börjar med dem. Vi börjar med Epscodelen på fikonspråk, alltså jämställdhetsfrågorna. Sedan tar vi fram konkurrenskraftsagendan och tittar lite på konsumentdelen där. Funkar det? Ja.

Då är vi på punkt 7 på Epscoagendan, Jämställdhet: förstärkning av tillväxt och sysselsättning. Det gäller antagande av slutsatser men inte av politisk överenskommelse, som det stod i det ursprungliga utskicket, utan riktlinjedebatt. Utkast till slutsatser har gått ut. Det här är en av flera inspel i en så kallad post-Lissabonprocess. Jag ska också säga att arbetsmarknadsutskottet ska ha informerats i frågan tidigare men har inte överlagt i densamma, enligt våra noteringar.

Anf. 102 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Fru ordförande! Det handlar om rådsslutsatser om jämställdhet, ekonomisk tillväxt och sysselsättning samt en riktlinjedebatt om jämställdheten. Jag vill lyfta fram att det är första gången någonsin som vi har lyckats få in en ordentlig riktlinjedebatt om jämställdhetsfrågorna på ett ordinarie ministerråd, ett Epscoråd, i EU-sammanhang.

Det råder en bred enighet inom EU-länderna, bland medlemsländerna, att stärka jämställdhetsperspektivet i nästa sysselsättningsstrategi. Statsråden Malmström och Sabuni stod nyligen värdar för en konferens

som visade på jämställdhet som en viktig faktor för att nå EU:s mål om ekonomisk tillväxt och sysselsättning. Som inspel till nästa sysselsättningsstrategi, som ordföranden sade, har Sverige därför tagit fram förslag på rådsslutsatser på samma tema som konferensen som väntas antas på rådsmötet den 30 november.

Rådsslutsatserna innehåller uppmaningar om att jämställdhetsdimensionen måste stärkas i den kommande strategin och att den ekonomiska krisen inte ska tas till intäkt för att sänka ambitionerna på jämställdhetsområdet. I slutet av rådsslutsatserna uppmanar vi nästa ordförandeskap Spanien att tillsammans med EU-kommissionen integrera ett avsnitt om jämställdhet i nyckelbudskapen från Epscorådet till Europeiska rådets möte våren 2010. Vi förväntar oss att rådsslutsatserna kan antas utan diskussion.

Utöver antagandet av rådsslutsatserna planerar vi en riktlinjedebatt om jämställdhet på Epscorådet. Syftet med debatten är att jämställdhetsministrarna ska diskutera hur EU:s kommande strategi för tillväxt och sysselsättning kan ha ett tydligare jämställdhetsperspektiv. Sverige har samarbetat nära med Spanien i frågan. Vår förhoppning är att Spanien ska föra initiativet vidare under sitt ordförandeskap och just när EU:s strategi för tillväxt och sysselsättning ska förnyas. Det är alltså ett underlag för den fortsatta processen.

Anf. 103 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 8, Uppföljning av medlemsstaternas och EU-institutionernas genomförande av handlingsplanen från Peking. Frågan har varit här förut, senast den 12 december 2008 då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt.

Anf. 104 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Det handlar om en uppföljning av medlemsstaternas och EU-institutionernas genomförande av handlingsplanen från Peking. Slutsatserna behandlar främst den fortsatta processen för uppföljning av hur Pekingplattformen genomförs liksom användandet av de indikatorer som tagits fram.

I slutsatserna betonas vikten av att förbättra statistiken på både nationell nivå och EU-nivå, så att indikatorerna blir det viktiga verktyg som det är tänkt för att följa utvecklingen på jämställdhetsområdet. Vidare framhålls att indikatorerna också bör tjäna som ett verktyg eller inspiration till att jämställdhet följs upp inom andra EU-processer. Vi förväntar oss att slutsatserna antas utan diskussion.

Jag vill också nämna att det svenska ordförandeskapet har tagit fram en rapport om framstegen de senaste fem åren när det gäller genomförandet av Pekingplattformen inom EU:s institutioner och medlemsstater, detta med anledning av att FN:s kvinnokommission, CSW, uppmärksammar Peking + 15 på sin konferens i mars 2010. Det är mot bakgrund av denna rapport som nämnda rådsslutsatser utarbetas. Rapporten Peking + 15 ger en överblick av utvecklingen på jämställdhetsområdet i EU och i medlemsstaterna de senaste fem åren. Den innehåller också en statistikbilaga.

Man kan se att medlemsstaterna har gjort framsteg, om än i olika grad, och att EU-samarbetet varit en inspiration för utvecklingen. Det konstateras dock att mycket återstår i flera länder för att nå målen i Pekingsplattformen.

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 9, Förslag till direktiv om tillämpning av principen om likabehandling med mera, oftast kallat diskrimineringsdirektivet. Det var överläggningar i frågan i socialförsäkringsutskottet i morse kl. 09.30. Överläggningarna gick bra. Regeringens ståndpunkt fick stöd utan några avvikande meningar. Den här frågan har varit här förut, senast den 5 juni då vi informerades i frågan.

Ståndpunkterna var inte så tydliga i början av veckan, men det har kommit kompletterande material i utskick 2 som ledamöterna bör ha fått.

Det jag sade om diskrimineringsdirektivet syftade förstås på punkt 10. Jag ber om ursäkt.

Anf. 106 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Ja, men det ordföranden sade om behandlingen i socialförsäkringsutskottet i morse är korrekt, för den handlade om detta direktiv.

Det här är ett direktiv som presenterades av kommissionen i oktober förra året. Det handlar om likabehandling av kvinnor och män som är egenföretagare. Kommissionens ambition med förslaget är att öka egenföretagandet bland kvinnor och att förbättra medhjälpande makars ställning.

När Nyamko Sabuni var här och diskuterade direktivförslaget med er inför Epscorådet i juni 2009 hade den tjeckiska ordföranden presenterat en lägesrapport. I rapporten konstaterades att fortsatta diskussioner om förslaget behövdes i rådet.

Vår ambition under det svenska ordförandeskapet har varit att nå en politisk överenskommelse i rådet. Under hösten har förslaget därför behandlats vid fem tillfällen i rådsarbetsgruppen. Sverige har presenterat nya textförslag och bland annat fokuserat på att tydliggöra att direktivet inte inkräktar på medlemsstaternas nationella kompetens att organisera sina socialförsäkringssystem och att ge tillräcklig flexibilitet för medlemsstaterna vid genomförandet av direktivet på så sätt att nationella olikheter, till exempel obligatoriska respektive frivilliga system, beaktas.

Medlemsstaterna anser att det reviderade förslaget från ordföranden är ett steg i rätt riktning, och vi har gjort rätt stora framsteg under hösten. Vid rådsarbetsgruppens möte den 16 november gav många medlemsstater sitt stöd till ordförandens kompromissförslag. Frågan behandlades också i Coreper den 19 november och även den 25 november. Den tas nu till rådet nästa vecka. Vi hoppas att vi kan uppnå en politisk överenskommelse.

Det här är ett kompromissförslag som vi räknar med ska antas med kvalificerad majoritet, och det verkar som att det efter Coreper finns tillräcklig majoritet för det.

Regeringens ståndpunkt, som statsrådet Sabuni nämnde senast, är att vi är positiva till förslag som motverkar diskriminering på grund av kön och underlättar för kvinnor att starta och driva företag. Regeringen anser

också att det är viktigt att vidta åtgärder för att möjliggöra för både kvinnor och män att förena förvärvsarbete och familjeliv. Det här betyder inte så mycket för den svenska socialförsäkringslagstiftningen, men det finns en del andra länder där det kan betyda en hel del.

2009/10:13
26 november

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Det var just i socialförsäkringsdelarna som det berörda utskottet hade överläggning.

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går nu över till det så kallade diskrimineringsdirektivet, nämligen förslag till direktiv om likabehandling av personer oavsett religion med mera. Frågan var föremål för överläggningar i arbetsmarknadsutskottet den 17 september, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Och den har behandlats vid flera tillfällen i EU-nämnden, senast den 26 september. Frågan har också varit här när den var ny, den 12 december 2008. Senast vi behandlade frågan skarpt var den 5 juni, och då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt.

Nu förväntas en lägesrapport. Också här är kompletterande material utsänt i utskick 2.

Anf. 108 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Ja, det är en lägesrapport. Vi hade möjligen hoppats på att kunna nå fram till en politisk överenskommelse. Det har av olika skäl inte varit möjligt, så där får det spanska ordförandeskapet ta vid.

Det handlar, som ni vet, om ett nytt direktiv med förbud mot diskriminering på grund av religion, övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. I lägesrapporten framkommer bland annat att betydande framsteg har gjorts under det svenska ordförandeskapet, bland annat för att tydliggöra direktivets räckvidd, tillgänglighetsbestämmelserna och implementeringstiderna. Vi har behandlat detta under sex rådsarbetsgruppsmöten under hösten. Vi har försökt klargöra och förtydliga texten och nå kompromisser på flera punkter. Arbetet har fortlöpt i konstruktiv och positiv anda, och många medlemsländer har kommit med muntliga och skriftliga förslag.

Det här är ett direktiv som, i motsats till det förra, kräver enhällighet, och så långt har vi inte kunnat nå. Framför allt kan jag tillägga att det är Tyskland som har satt sig emot. Det har varit en lång period av svårigheter att över huvud taget kommunicera med Tyskland på grund av val och ny regering. Den nya regeringen skrev dessutom in i koalitionsöverenskommelsen att man inte tänkte skriva under direktivet. Det uppfattar vi i och för sig som ett tecken på att pressen på dem har varit ganska hård. Men det gör att vi inte kommer att hinna lösa upp knutarna med Tyskland under den återstående tiden av vårt ordförandeskap, utan spanjorerna får ta vid med vårt stöd.

Anf. 109 BÖRJE VESTLUND (s):

Jag tycker att det låter tryggt att spanjorerna får ta vid, för de har ju satt upp den här frågan som en av sina prioriterade frågor under sitt ordförandeskap.

Vi har ju haft lite problem när det gäller sexuell läggning i ett par av de europeiska länderna under den senaste tiden, i synnerhet under den tid

som Sverige har varit ordförande, så jag skulle vilja höra vad det är man har prioriterat ned.

Anf. 110 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Jag tycker inte att vi har prioriterat ned någonting. Vi har gjort vissa omdispositioner. Undantaget för ålder har utvecklats och preciserats. Undantaget för finansiella tjänster har förtydligats. Tillämpningen har tydliggjorts, bland annat på det sociala området, med exempel och förklaringar. Vi har tydliggjort kompetensområdena för EU respektive medlemsländerna. Vi har gjort en uppdelning mellan generellt tillgänglighetsarbete och statliga stöd- och anpassningsåtgärder. Sverige har föreslagit nya implementeringstider för nybyggnader och existerande byggnader. Jag kan inte säga att vi skulle ha prioriterat ned någon diskrimineringsgrund, något område eller liknande. Men vi har försökt att hitta lösningar som är konstruktiva så att vi får med så många länder som möjligt. Det är ett komplicerat arbete när man måste nå enhällighet. Då kan man inte bara driva den egna viljan.

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar att så är fallet och tackar för informationen.

Under punkten övriga frågor finns rapport från den så kallade Equality Summit. Är det något som statssekreteraren vill säga om den?

Anf. 112 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Vi har haft rätt många konferenser på det här området under ordförandeskapet, och detta har ni fått skriftlig information om. Om någon vill fråga något om konferenserna svarar jag gärna på det, men jag ser ingen anledning att gå igenom dem här.

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Därmed är vi klara med Epscobehandlingen vad gäller jämställdhetsfrågorna.

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till konkurrenskrafts- och konsumentfrågorna. Här föreligger ett förslag till direktiv om konsumenträttigheter om vilket det ska hållas en riktlinjebatt. Det har varit överläggningar i civilutskottet tidigt i processen, den 16 december 2008, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt med avvikande mening från Vänsterpartiet. Miljöpartiet valde att avstå från att ta ställning. Senast frågan var i EU-nämnden var den 20 maj, då vi fick information i frågan.

Anf. 115 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Direktivförslaget, som kom i oktober 2008, handlar om att slå samman och uppdatera fyra i dag redan existerande direktiv om distansavtal, hemförsäljning, konsumentköp och oskäligen avtalsvillkor. Det gäller alltså konsumenters rättigheter vid köp av varor och tjänster. Förslaget innebär att det skapas gemensamma regler inom EU på detta område genom full harmonisering.

Vårt intryck är nu att medlemsstaterna ställer sig bakom målsättningen med förslaget, att uppnå ett högt konsumentskydd inom EU och att främja gränsöverskridande handel på den inre marknaden. Det finns lite olika uppfattningar om hur mycket som ska regleras på EU-nivå och på vilket sätt det ska regleras. Det finns också önskemål om ett högre konsumentskydd i vissa delar. Men framför allt har medlemsstaterna ansett att det är en hel del som behöver förtydligas i texterna.

Rådsarbetsgruppen har under vårt ordförandeskap arbetat med i princip hela direktivförslaget. Det har varit ett väldigt konstruktivt arbete, och vi har hittat rätt många nya lösningar som vi har kunnat få uppslutning kring.

Syftet med att ta upp frågan till diskussion nu på rådsmötet är att lägga en bra grund inför det fortsatta arbetet med direktivförslaget och på så sätt bidra till ett fortsatt aktivt arbete. Vi hoppas att vi ska kunna komma fram till några gemensamma slutsatser kring direktivet. Vi hoppas att ministrarna ska vara överens om målområde 1 och om att särskild information bör införas vid bland annat gatuförsäljning. Om jag går utanför mitt skrivna manus kan jag säga att det handlar om att tvinga ut de olika länderna på banan, så att vi får se vad de vill och tycker.

Anf. 116 BÖRJE VESTLUND (s):

Här är det på gränsen till vad man skulle kunna kalla ... jag vill faktiskt ta upp en formell fråga först: Vad tycker Sverige?

Om vi tittar på punkt 7 i Epscorådet står det så här: "Sverige välkomnar rådsslutsatserna. Regeringen anser att slutsatserna är ett viktigt bidrag till att lyfta fram jämställdhet i nästa sysselsättningsstrategi."

Om vi tittar på detta ärende står det följande: "Regeringen anser att Sverige som ordförande bör verka för en fokuserad politisk diskussion och därmed bidra till ett fortsatt aktivt arbete med direktivförslaget."

Detta är ingen svensk ståndpunkt. Detta är vilken strategi man har som ordförande. Innan jag fortsätter – jag begär ordet därefter – skulle jag vilja veta: Vad är den svenska ståndpunkten? Det framgår faktiskt inte av de handlingar vi har fått ut och inte heller i underlagen tidigare.

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Börje Vestlund har en poäng i detta. Här finns en rådspromemoria också, men även den är lite tunn i det avseendet. Där står det att vi ska verka för en fokuserad politisk diskussion. Men innehållet får gärna kompletteras muntligt. Det är därför vi är här.

Anf. 118 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Vi har diskuterat svensk ståndpunkt tidigare. Jag har varit i den här församlingen och diskuterat frågan om full harmonisering och inte. Den svenska ståndpunkten har varit och är att full harmonisering är det vi ska sträva efter i det här sammanhanget. Sedan har ordförandeskapet inneburit en strategi att få med så många som möjligt att godta en full harmonisering, att jämka samman de olika paragraferna och så vidare för att nå dit.

Det korta svaret är att svensk ståndpunkt är full harmonisering, och ordförandeskapet strävar efter att nå så långt som möjligt inom den ramen.

Anf. 119 ORDFÖRANDEN:

Det innebär att den svenska ståndpunkten också är i linje med kommissionens förslag. Det har vi lite mer info om.

Anf. 120 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Ja.

Anf. 121 BÖRJE VESTLUND (s):

Jag tackar för det.

Då skulle jag vilja säga att det är klart att full harmonisering är någonting att sträva efter, i synnerhet när vi har den fria rörligheten. Men då är min fråga: I vilka avseenden kommer detta att innebära att man inte kan ha tydliga konsumenträttsliga regler i vårt land till exempel? Det gäller till exempel hur lång reklamations tid man har, på vilket sätt det kommer att förändras, de bitar som handlar om giftiga produkter och frågor som rör barnens konsumenträttsliga regler, så att barnen inte utsätts. Vi har sagt flera gånger från svensk sida att det finns några bitar där vi verkligen är beredda att vara väldigt tydliga, och det gäller just barnen och deras situation.

Jag undrar då: På vilket sätt återspeglas detta i den svenska ståndpunkten och den linje man driver från svensk sida? Även om man är ordförande måste den svenska ståndpunkten komma fram, även om jag förstår att man måste försöka binda ihop det i slutändan. Men då gör man det som ordförande, och då är det inte den svenska ståndpunkten i Sverige som gör det.

För att klara av formalia: Den svenska ståndpunkten har utvecklats i en fakta-pm till civilutskottet. Det finns alltså en sådan.

Anf. 123 ORDFÖRANDEN:

Men den måste framgå även i EU-nämnden. Det var bra att förtydligandet kom även här.

Anf. 124 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Till sakfrågorna: Min bedömning när man har tittat igenom det här är att vissa länder har en mer långtgående konsumenträttslagstiftning än vad Sverige har. Storbritannien har det på vissa områden, Frankrike har det på andra och Danmark har det i något avseende. Min bedömning är att vi har behövt kompromissa väldigt lite från svensk sida.

Jag vet inte om Sophie ska tillägga den punkt där vi möjligtvis skulle kunna riskera en försämring av svensk konsumenträttslagstiftning. Sophie har varit ordförande i den rådsarbetsgrupp som har jobbat med detta.

Anf. 125 Kanslirådet SOPHIE NORDSTRÖM:

Det är naturligtvis för tidigt att säga hur det slutligt kommer att gå med det hela. Ett exempel där vi har ett längre gående konsumentskydd än direktivförslaget är hur lång tid ångerrätten blir om näringsidkaren inte har informerat om att det finns en ångerrätt. Då är det tre månader enligt förslaget och ett år i Sverige. Det är ett exempel. Vid hemförsäljning har vi ingen gräns alls.

Vad gäller den fråga som du tog upp om preskriptionstiden för reklamation, där vi har tre år och det är två år i förslaget, finns det, som statssekreteraren var inne på, länder med ännu högre konsumentskydd än vi har. Det gäller även på det här området. Det finns de som har tio år till exempel. Där pågår nu arbete i rådsarbetsgruppen för att se vad man kan landa i, om det kan bli en längre period och på vilket sätt. Där pågår fortfarande diskussioner.

Anf. 126 EVA OLOFSSON (v):

Jag vill lyfta fram Vänsterpartiets avvikande mening från civilutskottet som handlade om att vi inte tycker att man ska ha full harmonisering utan att länder ska kunna ha striktare krav när det gäller konsumentfrågor. Vi är oroliga för vad som kan komma att hända med konsumentskydd och annat om man lägger en nivå så här och Sverige eller andra länder inte kan driva mer långtgående krav.

Anf. 127 ANTI AVSAN (m):

Den här frågan har behandlats i civilutskottet ett antal gånger, och precis som anføres från regeringens sida har utgångspunkten varit en full harmonisering på en hög konsumentskyddsnivå. Sedan är arbetet på vägen dithän ganska komplext. Såvitt jag förstår är tidsperspektivet fortfarande åtskilliga år innan man kan komma till någon form av slutgiltigt förslag som man kan ta ställning till.

Det är också ett antal olika komplexa frågeställningar när det gäller det här direktivet som anknyter till de olika nationella rättsordningarna.

Det finns då frågor som ska lösas just i interaktionen mellan direktivet och nationella rättsordningar. För att kunna nå dithän handlar det om att man måste behandla de olika sakfrågorna innan många medlemsstater kan ta ställning till om det över huvud taget är aktuellt med en full harmonisering.

Det är självklart viktigt att då bevaka de intressen som kan finnas, men jag tror att det också är viktigt att se till helhetsbilden. Det är ändå det som är det avgörande här. Om jag inte missminner mig finns det även andra förslag som anknyter till frågan om reklamations tvister som kan innebära förbättringar. Det handlar möjligen om bevisbörderegler, men det ska jag inte gå närmare in på, för det är inte jag som sitter inne med den primära sakinformationen på det här området.

Anf. 128 ULF HOLM (mp):

Vi har en principiellt avvikande mening, eftersom vi inte vill ha full harmonisering utan vill ha minimidirektiv på EU-nivå där olika länder kan ha skarpare lagstiftning än på EU-nivå. Däremot måste man väl säga om själva sakinnehållet att det är positivt om man kan få högre nivåer på flera ställen, så att man kan hjälpa andra länder att få upp sina nivåer på en högre nivå. Det får man säga var positivt. Men vi har en principiellt avvikande mening.

Anf. 129 ORDFÖRANDEN:

Den är noterad.

Jag lämnar ordet till statssekreteraren för att kommentera frågor och synpunkter.

Anf. 130 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Jag uppfattade egentligen inga frågor i det här sammanhanget, men två korta kommentarer. Utgångspunkten är den inre marknaden, fritt flöde av varor och tjänster, kapital och personer. Då är det rimligt att konsumentskyddet följer med. Vi har haft ett par konferenser under EU-ordförandeskapet bland annat om e-handel men framför allt om digitala tjänster. Det är den typen av tjänster som flyter över gränserna i dag på ett sätt som det ibland kan vara svårt att hänga med på. Ta sådana tjänster som Spotify och annat när de kommer och det går ut över EU. De distribueras gränslöst, och då kan det finnas fog för och ganska klara motiv för att man har en gemensam rättslig nivå också på det här området.

Jag är något mer optimistisk när det gäller tidshorisonten. Jag tror inte att det ska behöva röra sig om flera år. En förhoppning är att det belgiska ordförandeskapet, alltså efter det spanska, ska kunna ro detta i hamn.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Talarlistan är genomgången på den punkten.

Jag konstaterar sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga, men noterar avvikande meningar från v och mp.

Sedan finns det två övriga frågor på konkurrenskraftsrådet som är konsumentrelaterade, och det är som vanligt inte beslutsfrågor utan information. Vill statssekreteraren säga något om dem?

Anf. 132 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Det gäller kommissionens meddelande om gränsöverskridande e-handel mellan företag och konsument. Kommissionen kommer att publicera riktlinjer för hur direktivet om otillbörliga affärsmetoder ska tolkas och tillämpas. Är jag rätt nu?

2009/10:13
26 november

Anf. 133 ORDFÖRANDEN:

Ja, gränsöverskridande e-handel, 14 f.

Anf. 134 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Det är mycket bättre att Sophie tar det.

Anf. 135 Kanslirådet SOPHIE NORDSTRÖM:

I det meddelande som kommer redogör kommissionen för en undersökning om e-handel som de har genomfört, och de ger exempel på åtgärder där detta med riktlinjer vad gäller direktivet om otillbörliga affärsmetoder är en sådan, för att komma till rätta med e-handeln på inre marknaden och konsumentskyddet i den delen. Det finns statistik i den här undersökningen som pekar på potential för konsumenter i form av lägre priser och större utbud, men att konsumenter har problem när de försöker e-handla. Det är bara det de ska informera om på rådsmötet.

Anf. 136 ORDFÖRANDEN:

Apropå det har det varit konferens här i Stockholm om konsumenträttigheter vid köp av tjänster med digitalt innehåll. Är det något särskilt att säga om dem?

Anf. 137 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Nej, inte om det inte finns några frågor.

Anf. 138 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen i de frågorna.

Var det några Sabuniska A-punkter? Nej, det var det inte.

Då är vi färdiga med Christer Hallerby och hans medarbetare för i dag. Vi tackar så mycket, önskar trevlig helg och lycka till på rådet.

5 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (Hälso- och sjukvård)

Statsrådet Maria Larsson

Återrapport från ministerrådsmöte den 12 oktober 2009

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 1 december 2009

Anf. 139 ORDFÖRANDEN:

Vi säger välkommen till folkhälsoministern och hennes medarbetare.

Det gäller punkt 5, och vi ska först gå till återrapporten från det extra folkhälsoministtermöte som ordförandeskapet kallade till den 12 oktober för att diskutera influensa. Det ska vi göra även framöver på agendan. Är det någonting särskilt statsrådet vill säga om den här återrapporten går det bra att göra det nu.

Anf. 140 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Tack så mycket för möjligheten att komma hit i dag! Vi börjar nu närma oss slutet på ordförandeskapet. Vi ska med glädje åka till Bryssel måndag och tisdag och göra det sista ministerrådsmötet, åtminstone som det är planerat så här långt – det kommer att vara svårt att få plats med några extra.

Det har varit en ambitiös agenda, och det mesta tycker vi att vi har lyckats föra en rejäl bit framåt och ganska mycket i hamn också.

När det gäller det extra Epscorådet den 12 oktober var det ett möte som blev extrainsatt därför att vi märkte att det fanns ett stort tryck på att ta fram fler rådsslutsatser kring den nya influensan. Ni har fått rapport från mötet, så jag kanske inte ska gå in så mycket på detaljerna. Rådsslutsatserna antogs enhälligt, och det har lett till att vi har fått bra fart på Friends of the Presidency Group för att bereda det som handlar om influensan. Det har varit mycket bra och verksamt, och vi har fått till stånd en demokratisk ordning kring influensahanteringen.

Det fanns många förslag om de multisektoriella frågorna när vi hade dem uppe på mötet om vad som skulle kunna rymmas där. Det är en fråga som sedan har behandlats i Friends of Presidency Group, och det kommer att fortsätta under det spanska ordförandeskapet.

Rådsslutsatserna handlar också om vaccin- och upphandlingsfrågor och globalt samarbete.

Jag tror att jag kan stanna där med tanke på att ni har haft tillgång till dokumentationen.

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Då lägger vi denna återrapport till handlingarna.

Vi går tillbaka in på agendan för ministerrådet om socialpolitik, hälso- och sjukvård med mera.

Jag ska även denna gång säga att socialutskottet informerades i sina frågor den 24 november, alltså i tisdags.

Då har vi kommit till punkt 5, Hälsosamt och värdigt åldrande. Den frågan är rent tekniskt ny. Problemet är väl rimligen inte det, men slutsatserna är nya. Underlag är utsänt.

Anf. 142 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Detta är en fråga kring hälsosamt, värdigt och aktivt åldrande där vi har samarbetat inom ramen för trojkasamarbetet, alltså med de tidigare ordförandeländerna Frankrike och Tjeckien som alla har haft konferenser på detta tema. Vår målsättning är att få upp denna fråga mer permanent på EU:s agenda. Vi tror att med de demografiska utmaningar som finns i alla länder har vi behov av att utbyta erfarenheter och ta del av varandras framgångar och eventuella misstag på detta område.

Innehållet i slutsatserna handlar naturligtvis mycket om att behålla medlemsstatskompetensen på området men också om att fördjupa samarbetet och inte minst då en uppmaning till medlemsländerna att satsa mer på det förebyggande arbetet, alltså hälsoarbete. Det handlar om att titta på hur man kan effektivisera omsorgstjänsterna eftersom vi vet att de behöver räcka till fler och samtidigt ha individfokus. Det har varit mycket tydligt.

Vi tror att man kan behöva – det aviseras i rådsslutsatserna – ett samarbete kring indikatorer, att mäta och föra statistik på ett likartat sätt i medlemsländerna som en grund för kunskapsutbytet.

Det handlar också om att titta på den förväntade arbetskraftsbristen, både i äldreomsorgen och i hälso- och sjukvårdssektorn, och därtill knutna arbetsmiljöfrågor.

Sedan finns det även uppdrag till kommissionen att titta på hur verksamheten ser ut i dag och utifrån det titta på behovet av en strategi, eller snarare en aktionsplan, för fortsatta åtgärder 2011. Det kraftfulla här är att vi med uppdraget till kommissionen vill se till att man fortsätter att arbeta med frågorna inom ramen för EU-samarbetet. Vi säger också att den öppna samordningsmetoden kan vara en metod att använda även fortsättningsvis.

Vi tycker att det har gått bra att förhandla om dessa frågor, och vi tror att det kommer att finnas en stor uppslutning bakom dem när vi kommer fram till rådsmötet.

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 15 som enligt mina noteringar är struken för att bli en A-punkt senare någon gång. Det verkar stämma.

Då går vi till punkt 16, Alkohol och hälsa där det föreligger förslag till slutsatser.

Anf. 144 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

När vi lyfte fram frågan som en prioriterad fråga låg det inte inom ramen för trojkasamarbetet, men det har fått mycket support på vägen. Det är fantastiskt roligt att se hur EU-kretsen har förändrats när det gäller synen på att förebygga alkoholskador. Det har hänt mycket under de senaste åren i hela EU-kretsen, och det är nödvändigt därför att EU är den kontinent där vi dricker allra mest.

24 länder har i dag en åldersgräns för inköp av alkohol. 22 länder har en promillegräns i trafiken på 0,5 eller mindre.

Det gensvar som vi har känt har gjort det möjligt att få till stånd rådsslutsatser som är rätt så bra, tycker jag, och som öppnar för att man också

ska ta sig an lite nya frågeområden som tidigare kanske inte har diskuterats på EU-nivå.

Vi har en strategi som kommissionen fattade beslut om 2006 och som varar fram till 2012. Vi är alltså mitt i den perioden. Därför har vi kunnat göra en avstämning. Med ett nytt parlament och en ny kommission ska vi se till att man fortsatt arbetar aktivt med dessa frågor. Det är målsättningen med dessa rådsslutsatser som det har varit relativt enkelt att förhandla om. Det har funnits en stor villighet från andra länder att också förstärka rådsslutsatserna.

Det handlar om en inriktning mot barn och unga. Det handlar även om att titta på problematiken med äldre och alkohol. Det handlar om att titta på lagstiftningsinstrumentet och på prisinstrumentet. Med ett uppdrag till kommissionen får vi upp gränshandelsfrågorna med allt som hör till dem på dagordningen. Detta har ni fått ett råds-pm om. Jag ska därför inte gå in mer i detalj än så på detta.

Det är också en angelägenhet att se till att andra relevanta politikområden, exempelvis arbetsmarknadspolitik, prispolitik, transportpolitik och konsumentpolitik, får upp dessa frågor på agendan.

Anf. 145 MARINA PETTERSSON (s):

Det är glädjande att medlemsstaterna har denna insikt till fullo om alkoholens skadeverkningar. Kommer dessa frågor om just alkoholpolitiken och gränshandeln och de minskade införselkvoterna att vara prioriterade frågor för ministern? Kommer de att finnas med i strategin efter 2012?

Anf. 146 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Det är vår förhoppning. Vi skriver i rådsslutsatserna att man ska fördjupa kunskapen med ett uppdrag till kommissionen, att man tillsammans med medlemsstaterna ska titta på gränshandelsproblematiken både när det gäller olaglig handel, när det gäller marknadsföringsfrågor och när det gäller prispolitiken, alltså skillnad i pris mellan medlemsländer, vilket öppnar för att börja diskutera gränshandelsfrågorna rejält.

Sedan är det för tidigt att säga hur långt vi kommer efter 2012. Men ambitionen med att föra upp detta under mellanperioden är att bana väg för en kraftfull strategi och att det finns en fortsättning efter 2012.

Anf. 147 ULF HOLM (mp):

Jag tackar för rapporten. Jag har svårt att hitta detta med gränshandeln i den engelska version som vi har fått. Men om jag förstår ministern rätt verkar det som att det är lite vagt uttryckt att man lyfter fram frågan. Det står däremot inte i vilken riktning som man vill gå, om jag har förstått det rätt – att vi måste kunna begränsa införselkvoterna och så vidare.

Jag skulle vilja att man tog ett steg ytterligare så att man faktiskt på agendan får upp frågan om att enskilda länder ska ha rätt att begränsa införselkvoterna. Tillgången till alkohol måste komma mer i fokus i detta sammanhang. Det kan inte handla bara om att alkohol är skadlig för barn, äldre och så vidare. Det är tillgången till alkohol som måste begränsas. Där tycker jag att det skulle kunna vara lite tydligare på de punkter som jag har hunnit läsa. Men jag hittar som sagt inte den viktigaste om gränshandeln.

Anf. 149 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):
Kan jag hjälpa till?

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:
Vi har fått en kommenterad dagordning med slutsatsutkast daterad den 28 oktober.

Anf. 151 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):
Jag ska se om vi har samma version, men jag tror inte att det har skett några stora förändringar där.
Det är den fjärde punkten under punkt 7, Invites the commission to, som jag tog upp alldeles nyss.

Anf. 152 ORDFÖRANDEN:
Där står det: "develop knowledge ... on the current cross-border problems in the EU caused by illicit trade".
Där finns också marknadsföring över gränserna med.

Anf. 153 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):
Ska jag kommentera detta lite ytterligare?

Anf. 154 ORDFÖRANDEN:
Ja, det är väl säkrast.

Anf. 155 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):
När vi först förde upp dessa frågor fanns det en tveksamhet om det över huvud taget skulle kunna gå att diskutera dem i EU-kretsen. De hade inte diskuterats på detta sätt. För många länder är det naturligtvis inget problem. Men vi har identifierat allt fler länder som ändå antyder att de har problem. Irland är ett sådant land. Därför tyckte vi att det fanns skäl att börja diskutera dessa frågor också inom ramen för ministerrådet. Faktum är att även de länder som inte själva egentligen har någon gräns-handelsproblematik har varit välvilliga till denna typ av skrivningar.

Jag tycker att man ska betrakta detta som ett första steg. Det finns inte i den nuvarande strategin. Men detta är en fråga som är av mycket stor vikt för allt fler medlemsländer. Därmed tror jag också att det finns möjlighet om frågan nu börjar diskuteras och vi börjar undersöka och få fram statistik. Uppdraget till kommissionen är att verkligen utveckla och undersöka vilka problem som man upplever. Då måste man fråga medlemsstaterna.

Det är givet att vi som medlemsland kommer att anföra detta i våra kontakter med kommissionen, vilket gör att det kommer att finnas i deras redovisningar som kommer att ligga till grund för den förhoppningsvis nya strategin.

Utöver det kommer vi naturligtvis i våra kontakter med andra medlemsländer som vi vet har samma typ av problematik att tipsa dem om

möjligheten att faktiskt ta upp detta i samband med att kommissionen nu ska gå ut och fråga medlemsstaterna.

Se detta som ett första steg. Jag tycker att det är otroligt bra att vi nu kan få till stånd en diskussion om detta i EU-kretsen. Det har varit lite tabubelagt tidigare.

Anf. 156 DÉsirÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Jag tackar ministern för redogörelsen. Det är väldigt intressant och bra att Sverige driver på i dessa frågor om alkoholkonsumtion. Vad jag har förstått har fler och fler länder börjat inse konsekvenserna av hög alkoholkonsumtion, framför allt bland unga där konsumtionen ökar dramatiskt.

Någonting som jag har funderat på och försökt leta efter är de siffror som gäller att WHO tidigare har krävt en reduktion med 25 procent fram till något visst år. Man har hela tiden haft att förhålla sig till en tydlig målsättning som WHO hade tidigare.

Finns dessa tydliga målsättningar om en reduktion med 25 procent fram till något visst år, som jag nu inte kommer ihåg? Och varför sätter EU inte upp ett sådant mål? Är det möjligt att göra det och hitta indikatorer i fråga om hur man ska minska alkoholkonsumtionen?

Anf. 157 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Vi sitter här och funderar. Vi har inte strategin med oss. Men det är rimligtvis i den som det borde stå. Men eftersom vi inte har den med oss vågar vi inte svära på det. Men det är där som vi lade fast målsättningar med den plan som nu är gällande och som varar fram till 2012. Men vi kanske kan återkomma till det.

Anf. 158 ORDFÖRANDEN:

Det går bra. Det går bra att göra skriftligt också till kansliet.

Anf. 159 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Det ska vi absolut göra.

Det finns ingenting om detta i rådsslutsatserna här.

Désirée Pethrus Engström frågade om ett WHO-dokument.

Anf. 160 DÉsirÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

WHO har tidigare haft en målsättning, om jag inte minns alldeles fel, om att man ska reducera alkoholkonsumtionen med 25 procent i alla länder. Då tänkte jag att EU måste förhålla sig till det dokumentet och själv sätta upp någon målsättning i förhållande till WHO-dokumentet.

Anf. 161 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

När det gäller WHO finns det ingen gemensam strategi där än. Det är ett arbete som Sverige har varit ganska involverat i. Vi har haft en förberedande expertkonferens för att förbereda inför nästkommande världshälsoförsamling där vi hoppas att man ska kunna besluta om att ta fram en global alkoholstrategi. Den finns inte i dagsläget.

Sedan har WHO så att säga varit ute och deklarerat målsättningar, men det finns egentligen ingen gemensamt beslutad strategi på WHO-nivå.

2009/10:13
26 november

Men vår förhoppning är att den ska komma till. Det har varit ett mycket aktivt arbete under de senaste åren med att skaffa support för ett sådant arbete.

Anf. 162 MARINA PETTERSSON (s):

Jag vill göra ett förtydligande. Kan jag tolka detta som att Maria Larsson aktivt kommer att lyfta fram denna fråga om minskade införselkvoter av alkohol?

Anf. 163 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Ja, definitivt. Vi har varit ganska tuffa när vi har medverkat på konferenser av olika slag. Vi har haft med oss tydliga bilder som visar hur införselnivåerna ser ut för alkohol respektive tobak, vilket alltid utlöser ganska kraftfulla reaktioner därför att det är så enormt stor skillnad.

Som vi ser det är detta första steget för att kunna diskutera. Vår målsättning är att kunna förändra de indikativa nivåerna som är till stor nackdel för Sveriges försök till restriktiv alkoholpolitik.

Anf. 164 AGNETA LUNDBERG (s):

Tack, ministern! Jag tycker ändå att det är att reagera långsamt. Nu har året gått. Det är snart december, och då har man en förhoppning.

Att som folkhälsominister och dessutom som kristdemokrat, ett parti som starkt markerade om införselkvoterna inför valet, är det märkligt att frågorna inte kommit på dagordningen mycket tidigare. Det skulle ha varit bland det första att ta tag i. Det kan väl ändå inte vara den nivån hos regeringsansvariga att någon inte skulle förstå konsekvenserna av för mycket drickande.

Man måste först jobba på EU-nivå. Att nå en global alkoholstrategi när man inte har nått en riktig europeisk strategi är att skjuta frågan väldigt långt ifrån sig. Jag skulle vilja få den strategi som finns skriftligt. Vad har man sagt från Sveriges håll? Är det bara att öka kunskapen, och är det inte några konkreta målsättningar fastlagda? Det är väldigt intressant att få se.

Anf. 165 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Jag skulle vilja säga att vi i alla högsta grad har tagit tag i det.

När det gäller alkoholstrategin på EU-nivå är det en strategi som beslutades 2006 och förhandlades av den tidigare regeringen. Där står detta mycket väl uttryckt. Däremot finns det ingenting där om de indikativa nivåerna. Det borde ha funnits med. Jag beklagar att det inte gjordes, men jag var inte med i det förhandlingsarbetet.

Vad vi nu har försökt göra är att öppna för den diskussionen. Vi har fått det så långt att vi har kunnat skriva in gränshandelfrågorna i de rådslutsatser som nu förhoppningsvis ska beslutas i full enighet. Det är ett bra steg på vägen. Sedan kan vi båda önska att Sveriges förhandlingar en gång i tiden vid medlemsinträdet hade sett annorlunda ut. Då hade det varit många bekymmer mindre.

Anf. 166 ORDFÖRANDEN:

Vi kan gå till beslut. Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi har sedan pandemifrågan. Den var här senast den 2 oktober då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Det var inför det avrapporterade extra mötet den 12 oktober. Nu förväntas information och diskussion.

Anf. 167 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Det är en följeslagare på alla ministerrådsmöten både informella och formella att diskutera influensan. Det vi nu kommer att göra via två utskickade frågor är att titta på: Var befinner vi oss nu, och vad har vi fått för erfarenheter så här långt? Vad behöver vi göra för framtiden när det gäller utvärdering, att förbättra vår planering och förberedelsearbete inför kommande pandemier?

Vi kommer att få en rapport från kommissionen om hur långt de har kommit med de uppmaningar från rådsslutsatserna som vi beslutade den 12 oktober. Vi kommer också att få en rapport från den europeiska smittskyddsmyndigheten.

Anf. 168 ORDFÖRANDEN:

Ordet är fritt på den här punkten. Det är ingen som önskar ordet. Det har varit rätt okontroversiellt just oss emellan. Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i frågan.

Det finns några Larssonska övriga frågor. Är det någonting särskilt ni vill säga om dem? Vi har fått underlag för dem. Det är inte beslutsfrågor, och det är högst frivilligt om man har något att tillägga.

Anf. 169 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Det är inte nödvändigt från min sida.

Anf. 170 ORDFÖRANDEN:

Är det någon av ledamöterna som har något att säga? Jag finner inte så. Vi tackar för informationen i de övriga frågorna.

Det finns en A-punkt, om man ska vara riktigt ärlig angående World Aids Day, som rimligen infaller på tisdag. Det kanske inte står på just den här listan. Vi har en djungel av A-punktslistor. Är det någon som vill ställa frågor om World Aids Day kan ni passa på nu. Det är tydligen en övrig punkt. Är det någon som vill säga något om den? Det är det inte.

Vi är då klara med Maria Larsson och hennes medarbetare för i dag och även färdiga med behandlingen av Epscofrågorna för i dag. Tack för i dag!

Anf. 171 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Tack så mycket och trevlig helg och första advent!

Anf. 172 ORDFÖRANDEN:

Tack detsamma!

1 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt

konsumentfrågor (Hälso- och sjukvård)..... 1

Anf. 1	ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	2
Anf. 3	EVA OLOFSSON (v)	4
Anf. 4	MARINA PETTERSSON (s).....	4
Anf. 5	STAFFAN DANIELSSON (c).....	4
Anf. 6	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	5
Anf. 7	JAN R ANDERSSON (m)	5
Anf. 8	KARIN PILSÄTER (fp).....	5
Anf. 9	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	5
Anf. 10	ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 11	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	6
Anf. 12	ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 13	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	7
Anf. 14	ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 15	MARINA PETTERSSON (s).....	8
Anf. 16	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	8
Anf. 17	CARINA OHLSSON (s).....	8
Anf. 18	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	8
Anf. 19	ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 20	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	9
Anf. 21	ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 22	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	10
Anf. 23	BÖRJE VESTLUND (s)	10
Anf. 24	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	10
Anf. 25	ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 26	JAN R ANDERSSON (m)	11
Anf. 27	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	11
Anf. 28	ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 29	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	12
Anf. 30	ORDFÖRANDEN.....	12

2 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt

konsumentfrågor (Sysselsättning) 13

Anf. 31	ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 32	Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	13
Anf. 33	ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 34	LARS LILJA (s).....	14
Anf. 35	ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 36	Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	14
Anf. 37	ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 38	LARS LILJA (s).....	17
Anf. 39	ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 40	ULF HOLM (mp).....	18
Anf. 41	ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 42	ULF HOLM (mp).....	18

Anf. 43 ORDFÖRANDEN	19
Anf. 44 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	19
Anf. 45 CHRISTINA AXELSSON (s)	20
Anf. 46 EVA OLOFSSON (v)	20
Anf. 47 ORDFÖRANDEN	21
Anf. 48 EVA OLOFSSON (v)	21
Anf. 49 ORDFÖRANDEN	21
Anf. 50 DÉsirÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	21
Anf. 51 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	21
Anf. 52 ORDFÖRANDEN	22
Anf. 53 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	22
Anf. 54 ORDFÖRANDEN	23
Anf. 55 DÉsirÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	23
Anf. 56 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	23
Anf. 57 DÉsirÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	23
Anf. 58 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	23
Anf. 59 ORDFÖRANDEN	23
Anf. 60 Kanslirådet KASPER PAULIG	23
Anf. 61 ORDFÖRANDEN	23
Anf. 62 ULF HOLM (mp).....	24
Anf. 63 ORDFÖRANDEN	24
Anf. 64 ULF HOLM (mp).....	24
Anf. 65 ORDFÖRANDEN	24
Anf. 66 BÖRJE VESTLUND (s)	24
Anf. 67 ORDFÖRANDEN	24
Anf. 68 BÖRJE VESTLUND (s)	24
Anf. 69 ORDFÖRANDEN	24
Anf. 70 BÖRJE VESTLUND (s)	24
Anf. 71 ORDFÖRANDEN	25
Anf. 72 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	25
Anf. 73 DÉsirÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	25
Anf. 74 ORDFÖRANDEN	25
Anf. 75 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	26
Anf. 76 Departementssekreterare SOFIA MAGNUSSON	26
Anf. 77 ORDFÖRANDEN	26
Anf. 78 Departementssekreterare SOFIA MAGNUSSON	26
Anf. 79 DÉsirÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	26
Anf. 80 ORDFÖRANDEN	26
Anf. 81 KARIN PILSÄTER (fp)	27
Anf. 82 Departementssekreterare SOFIA MAGNUSSON	27
Anf. 83 ORDFÖRANDEN	27
Anf. 84 Departementssekreterare SOFIA MAGNUSSON	27
Anf. 85 KARIN PILSÄTER (fp)	27
Anf. 86 ORDFÖRANDEN	27

Anf. 87	Departementssekreterare SOFIA MAGNUSSON.....	27	2009/10:13
Anf. 88	BÖRJE VESTLUND (s)	27	26 november
Anf. 89	ORDFÖRANDEN.....	28	
Anf. 90	Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	28	
Anf. 91	ORDFÖRANDEN.....	28	
Anf. 92	DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	28	
Anf. 93	ORDFÖRANDEN.....	28	
Anf. 94	DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	28	
Anf. 95	Departementssekreterare SOFIA MAGNUSSON.....	29	
Anf. 96	ORDFÖRANDEN.....	29	
3 §	Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (Konsumentfrågor).....	30	
Anf. 97	ORDFÖRANDEN.....	30	
Anf. 98	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	30	
Anf. 99	ORDFÖRANDEN.....	30	
Anf. 100	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	30	
Anf. 101	ORDFÖRANDEN.....	30	
Anf. 102	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	30	
Anf. 103	ORDFÖRANDEN.....	31	
Anf. 104	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	31	
Anf. 105	ORDFÖRANDEN.....	32	
Anf. 106	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	32	
Anf. 107	ORDFÖRANDEN.....	33	
Anf. 108	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	33	
Anf. 109	BÖRJE VESTLUND (s)	33	
Anf. 110	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	34	
Anf. 111	ORDFÖRANDEN.....	34	
Anf. 112	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	34	
Anf. 113	ORDFÖRANDEN.....	34	
4 §	Konkurrenskraft (Konsument)	35	
Anf. 114	ORDFÖRANDEN.....	35	
Anf. 115	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	35	
Anf. 116	BÖRJE VESTLUND (s)	35	
Anf. 117	ORDFÖRANDEN.....	36	
Anf. 118	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	36	
Anf. 119	ORDFÖRANDEN.....	36	
Anf. 120	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	36	
Anf. 121	BÖRJE VESTLUND (s)	36	
Anf. 122	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	37	
Anf. 123	ORDFÖRANDEN.....	37	
Anf. 124	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	37	
Anf. 125	Kanslirådet SOPHIE NORDSTRÖM.....	37	
Anf. 126	EVA OLOFSSON (v)	37	
Anf. 127	ANTI AVSAN (m).....	37	
Anf. 128	ULF HOLM (mp).....	38	
Anf. 129	ORDFÖRANDEN.....	38	
Anf. 130	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	38	
Anf. 131	ORDFÖRANDEN.....	38	
Anf. 132	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	39	

Anf. 133	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 134	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	39
Anf. 135	Kanslirådet SOPHIE NORDSTRÖM	39
Anf. 136	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 137	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	39
Anf. 138	ORDFÖRANDEN	39
5 §	Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (Hälso- och sjukvård).....	40
Anf. 139	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 140	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	40
Anf. 141	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 142	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	41
Anf. 143	ORDFÖRANDEN	41
Anf. 144	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	41
Anf. 145	MARINA PETTERSSON (s)	42
Anf. 146	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	42
Anf. 147	ULF HOLM (mp).....	42
Anf. 148	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 149	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	43
Anf. 150	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 151	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	43
Anf. 152	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 153	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	43
Anf. 154	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 155	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	43
Anf. 156	DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	44
Anf. 157	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	44
Anf. 158	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 159	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	44
Anf. 160	DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	44
Anf. 161	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	44
Anf. 162	MARINA PETTERSSON (s)	45
Anf. 163	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	45
Anf. 164	AGNETA LUNDBERG (s)	45
Anf. 165	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	45
Anf. 166	ORDFÖRANDEN	46
Anf. 167	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	46
Anf. 168	ORDFÖRANDEN	46
Anf. 169	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	46
Anf. 170	ORDFÖRANDEN	46
Anf. 171	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	46
Anf. 172	ORDFÖRANDEN	46